

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Kaina 75 c.

ANTRADIENIS - TUESDAY, VASARIO - FEBRUARY 5, 2008

Vol XCIX Nr. 24

Lietuvos ir Lenkijos vadovai – apie dvišalį bendradarbiavimą

V. Adamkus (kairėje) susitiko su Lenkijos vadovu L. Kaczyński.

Gedimino Savickio (ELTA) nuotr.

Vilnius, vasario 1 d. (ELTA) – Vilniuje įvykusiame susitikime Lietuvos ir Lenkijos prezidentai pabrėžė strateginio dvišalio bendradarbiavimo svarbą, kalbėjosi apie Europos Sąjungos (ES) Rytų politikos efektyvumą, aptarė bendrus dviejų šalių energetikos projektus.

Lenkijos prezidentas Lech Kaczyński Vilniuje viešėjo su darbo vizitu. Susitikimo metu valstybių vadovai kalbėjo apie dvišalį ir regioninį bendradarbiavimą, bendrus veiksmus ES ir NATO forumuose 2008 metais. Šalių vadovai derino veiksmus, kurie padidintų ES Rytų poli-

tikos efektyvumą, paremtų demokratijos plėtrą Europos rytuose. Didelis dėmesys prezidentų V. Adamkaus ir L. Kaczyński pokalbyje buvo skirtas energetinio saugumo klausimams. Šalių vadovai aptarė bendrus Lietuvos ir Lenkijos energetikos projektus, galimybę nutiesti naujas dujotiekio linijas, tarp jų – „Amber” projektą, kuris eitų iš Rusijos per Baltijos valstybes ir Lenkiją į Vakarų Europą.

Lietuvos ir Lenkijos prezidentai pabrėžė dvišalės partnerystės svarbą kaimyniniams ir regioniniams santykiams, ES forumuose. Kalbėdami apie ES santykius su kaimyninėmis valstybėmis rytuose V. Adamkus ir L. Kaczyński sveikino Ukrainos derybų dėl narystės Pasaulio prekybos organizacijoje pabaigą. Lietuvos ir Lenkijos vadovai tikisi, kad tai priartins Ukrainą prie euroatlantinės bendrijos, paspartins būtinas ekonomines pertvarkas šalyje. Valstybių vadovai pabrėžė artimesnių Gruzijos ir NATO santykių svarbą, pažymėjo remiantys Gruzijos siekius tapti euroatlantinės bendruomenės nare.

Algirdas Ražauskas.

Vladimiro Gulevičiaus (ELTA) nuotr.

Mirė Kovo 11-sios Akto signataras

Vilnius, vasario 4 d. (ELTA) – Vasario 3 d., eidamas 56-uosius metus, mirė Kovo 11-osios Akto signataras Algirdas Ražauskas. 1952 metais Tauragės rajone gimęs A. Ražauskas Atgimimo pradžioje dalyvavo Persitvarkymo Sąjūdyje. Buvo Sąjūdžio Pakruojo iniciatyvinės grupės narys, žemdirbių Sąjūdžio Pakruojo skyriaus pirmininkas. 1990 metais buvo išrinktas į Aukščiausiąją Tarybą, dirbo Agrarinėje komisijoje. 1992-1996 metais jis buvo Seimo narys, Lietuvos demokratinės darbo partijos narys.

Atidarytas dar vienas Lietuvos garbės konsulas

Vilnius, vasario 4 d. (BNS) – Pietų Norvegijos mieste Skien atidarytas septintasis Lietuvos garbės konsulas. Lietuvos garbės konsulu Skien dirbs Carl Thom Carlsten, kuriam paskirta vykdyti konsulines

funkcijas Telemarko konsulinėje apygardoje. Filosofijos mokslų daktaras C. T. Carlsten yra Skien savivaldybės patarėjas švietimo klausimais. Jis yra aktyvus Skien Rotary klubo narys, vienas iš Kauno savivaldybėje įgyven-

dinto projekto „Žmonių su negalia integravimas į visuomenę” sumanytojų, jaučiantis simpatijas mūsų šaliai. Lietuva iki šiol turėjo šešis garbės konsulus Norvegijoje ir generalinį garbės konsulą Osle.

Šiame numeryje:

- Sveikatos klausimais. Susitikimas su Lietuvos farmacijos sąjungos prezidentu (p. 2)
- Piliečiai išvykėliai (p. 3)
- Lietuvių tautos išlikimas XXI amžiuje (p. 5)
- ALT'as nepasiduoda (p. 5)
- 2008-ieji — Sąjūdžio metai (1) (p. 5)
- Lietuvos savaitė (p. 6)
- Lydi šventadienis (p. 3)
- Lietuvių telkiniuose. Detroit kviečia į Vasario 16-ąją (p. 8)
- Su palapine (5) (p. 9)
- „Seklyčioje” — kunigai iš Lietuvos (p. 10)

Valiutų santykis

1 USD — 2.33 LT
1 EUR — 3.45 LT

Vilniuje pradėtos Nacionalinio stadiono statybos

Bus statomas Nacionalinis stadionas. Andriaus Petrulevičiaus (Alfa.lt) nuotr.

Vilnius, vasario 4 d. (BNS) – Vilniuje oficialiai pradėtos daug visuomenės ginčų sukėlusios Nacionalinio stadiono statybos. Simbolinės kapsulės atėties kartoms įkasimo ceremonijoje dalyvavo Vyriausybės, savivaldybės, stadioną statančios bendrovės „Veikmė” ir kitų institucijų atstovai.

„Galų gale atnaujinti Nacionali-

nio stadiono statybos darbai, pradėti prieš 20 metų. Esu įsitikinęs, kad šis statinys taps ne tik Vilniaus, būsimos 2009 Europos kultūros sostinės, bet ir visos Lietuvos sporto bei meno šventove”, – per ceremoniją sakė Vilniaus miesto savivaldybės meras Juozas Imbrasas. „Mes visi laukiame Vyriausybės sprendimo. Jei iki vasario 10 d. žadėto finansavimo nebus, Lietuva savo vardo tūkstantmečio minėjimo čia nešvęs”, – sakė sostinės meras.

Planuojama, kad kitų metų birželio 25 d. šiame šiuolaikiškiausiame Baltijos šalyse stadione galėtų vykti renginiai, skirti Lietuvos vardo tūkstantmečiui paminėti, taip pat Dainų šventės renginiai. Projekte numatyta, kad Nacionalinis stadionas bus universalios paskirties, su dengtomis tribūnomis ir 25 tūkst. sėdimų vietų.

Nacionalinio stadiono statybos pastaruoju metu yra tapusios politinių partijų nesutarimo objektu. Sostinės valdžia teigia, kad stadiono kaina bus 370 mln. litų.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 02-04-08

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

SVEIKATOS KLAUSIMAI

Susitikimas su Lietuvos farmacijos sąjungos prezidentu

DR. RASA KAZLAUSKAITĖ

2007 metų lapkričio pabaigoje Amerikos Lietuvių farmacijos asociacijos (LAPAS, Lithuanian American Pharmacists Association) žiemos susirinkime Čikagoje viešėjo Lietuvos farmacijos sąjungos (LFS) prezidentas prof. Eduardas Tarasevičius.

LFS prezidentas E. Tarasevičius padėkojo JAV lietuviams už teikiamą pagalbą farmacinėje literatūroje. Jis pasakojo apie vaistinių kūrinių Lietuvoje, farmacijos rūpybos problemas. LFS daro įtaką, skatindama Seimą priimti Nacionalinės vaistų politikos programą. „Nors politiniai rinkimai vyksta kas penkerius metus, vaistų veikimas nesikeičia kas penkmetį – tad seimo priimta Nacionalinė vaistų politikos programa 15 metų užtikrintų vaistų politikos tęstinumą“. E. Tarasevičius pabrėžė, kad tokia programa turi būti priimta Seime, o ne ministrų kabinete. Vaistinių įstatymas leido verslo specialistams be vaistininko specialybės vadovauti vaistinėms Lietuvoje, o tai apribojo vaistininkų veiklos laisvę. „Pagal šį įstatymą nesunku narkotikų verslininkui tapti vaistinės vadovu...“ — sakė pranešėjas. Artimiausiu metu Lietuvoje bus sprendžiamas klausimas, ar leisti parduoti bereceptinius vaistus savitarnos skyriuose be vaistininko patarimo.

E. Tarasevičius pasakojo, kad Europos Sąjungoje draudžiama įvežti vaistus iš trečiųjų šalių (ne ES atstovų). Jis kalbėjo apie aukštas vaistinių preparatų kainas, neįkandamas Lietuvos ligoniams. Baugina reiškinys, kai neįstengdami nusipirkti reikiamų vaistų, ligoniai naudoja pigesnius veterinarinius preparatus. Kalbėta apie tai, kas atsitiko su senomis vaistų gamyklomis ir Lietuvos farmacijos pramone, kuri turi senas tradicijas. Įsijungus į ES šios gamyklos neatlaiko „Big Pharma“ konkurencijos. Vaistų gamyba reguliuojama European Medicines Agency (EMA), europinio FDA atitikmens. Kai kurios senosios vaistų gamyklos

užsidaro taip ir nepabandę gauti EMA pripažinimą. Tokie pigūs vaistai kaip „Nitroglicerinas“ perkami už 8 kartus aukštesnę kainą iš Europinių gamyklų, tad ir vartotojams tenka mokėti brangiau.

Kalbėta ir apie senas Lietuvos fitoterapijos tradicijas, kurios su „BigPharma“ pagalba yra visiškai niekinamos. Pokalbyje buvo paminėtas vaistų nuo kosulio pavyzdys, kai „Robitussin“ naudojimas JAV buvo apribotas dėl pašalinio poveikio vaikams ir paaugliams perkant tuos vaistus savitarnos skyriuose svaiginimosi tikslais. Tuo tarpu, kai senolių sukurti ir išbandyti arbatos mišiniai sėkmingai gydė Lietuvos vaikų kosulius per amžius. Prof. Tarasevičius papasakojo, kad nors Lietuvos vaistininkai išklauso botanikos ir farmakognozijos kursą, gydytojais mieliau skiria ne žolinius preparatus. Kalbėtojas paminėjo šalia Mažeikių, Viekšniuose dirbančią dr. A. Biržiškės sveikatos namų gydytoją A. Gurauskaitę, kuri laikosi senosios Lietuvos vaistinių augalų tradicijos.

E. Tarasevičius pakvietė LAPAS atstovus susitikti FIP (International Pharmaceutical Federation) kongrese Bazelyje 2008-ųjų rugpjūčio 18 dieną. Lietuvos delegacija planuoja aplankyti penkias Šveicarijoje įsikūrusias farmacijos firmas, pranešėjas pasiūlė ir LAPAS atstovams prisijungti prie LFA organizuojamos programos.

Habilituotas dr. Eduardas Tarasevičius yra Kauno Medicinos universiteto Farmacinės chemijos ir farmakognozijos katedros profesorius. Gimė 1942 m. Vitebsko srityje, Baltarusijoje. Vaistininko specialybę įgijo Kauno Medicinos universitete, aspirantūrą baigė Lvovo medicinos institute Ukrainoje, o habilituoto daktaro disertaciją apgynė Maskvos medicinos akademijoje. Stažavosi Greifswaldo universitete Vokietijoje ir Zuricho federalinėje technikos mokykloje Šveicarijoje. Mokslinio darbo sritis – naujų biologiškai aktyvių junginių sintezė ir analizė. Yra paskelbęs daugiau nei 110 mokslinių darbų.

LAPAS žiemos susirinkime 2007 m. lapkričio 17 d. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte (iš kairės): LAPAS pirm. Linda Gehrt, Lietuvos farmacijos sąjungos prezidentas prof. Eduardas Tarasevičius ir Pasaulio lietuvių medikų asociacijos valdybos narė dr. Rasa Kazlauskaitė. **Jūratės Variakojienės nuotr.**

JAV LB SOCIALINIŲ REIKALŲ TARYBOS

PAGUODOS TELEFONAS

1-866-438-7400

Konfidencialumas
garantuojamas

Skambinkite **nemokamai**
kiekvieną ketvirtadienį,
nuo 6 val. v. iki 9 val. v. (Čikagos laiku)

NUGAROS SKAUSMAI: GYDYTI AR KENTĖTI?

Nugaros skausmai – tai bene daugiausiai rūpesčių mums keliantys skausmai, kuriuos nuolatos kenčiant, kyla vienintelis noras – bet kokiū būdu jų atsikratyti. Sveikatos priežiūros specialistai tvirtina, kad 90 proc. suaugusių žmonių yra nors kartą gyvenime jautę arba nuolatos kenčia aštrius nugaros skausmus. Ši problema tampa vis svarbesnė išsivysčiusiose šalyse – dėl sumažėjusio fizinio aktyvumo ir sėdimo darbo nugaros skausmai tampa XXI amžiaus epidemija.

Nugara yra jautriausia kūno dalis, ji pirmoji praneša apie organizmo sutrikimus. Nugaros skausmus sąlyginai galima suskirstyti į dvi rūšis: nugaros skausmai kaip traumas pasekmė ir nugaros skausmai, atsiradę dėl netinkamo krūvio stuburui paskirstymo. Tarp priežasčių, sukėliančių nugaros skausmus, galima išskirti ilgą buvimą viena poza. Ilgas buvimas viena poza gali sukelti stuburo iškrypimą, laikysenos pasikeitimą ir, žinoma, nugaros skausmus.

Dar viena stuburo skausmų priežastis – nepakankamas fizinis aktyvumas. Juk laiko sporto klubui ar tiesiog paprasčiausiai mankštai šiuolaikinis žmogus dažniausiai neturi.

Žmogus, jaučiantis nugaros skausmus, tikrai kenčia. Tik ar verta kentėti? Gal įmanoma šią problemą spręsti ne tik tabletėmis ar tepalais, o pasitelkiant, atrodo, tokius paprastus būdus kaip masažas, chiropraktika, akupunktūra, akupresūra, šilumos terapija?

Nugaros skausmai, kurių nepavyksta nugalėti parankinėmis – „tradicinėmis“ priemonėmis, priverčia kreiptis į gydytoją. Atlikus tyrimus, bevardžiai stuburo skausmai įgauna pavadinimus. Radikulitas, osteochondrozė, skoliozė, osteoporozė, tarpšlankstelinės diskų išvaržos ir t.t. Beje, dėl nugaros skausmų kaltas ne tik stuburas – raumenų pertempimas gali sukelti labai stiprų spazmą ir, kaip pasekmę, nugaros skausmus.

Masažams, vaistams, gydosioms mankštoms – kad būtų ne tik atsikratyta nugaros skausmo, bet ir pašalinta jo priežastis, būtina sugaišti daug laiko ir panaudoti daug priemonių. O juk sveikatos priežiūros specialistų statistikos duomenimis, varginančius nugaros skausmus kenčia žmonės nuo trisdešimties iki penkiasdešimties metų. Jie aktyviai dirba, todėl gaišti laiką gydosioms procedūroms tiesiog negali.

Tai tarsi uždaras ratas – nugaros skausmai, pranešantys apie stuburo ligas ar raumenų spazmus, šalinami nuskausminamosiomis priemonėmis. Tačiau pamiršti juos pavyksta tik laikinai: užleisti stuburo skausmai

gali stipriai pakenkti sveikatai, sukeldami įvairias ligas.

Be abejo, visos minėtos procedūros: masažas, chiropraktika, akupunktūra, akupresūra, šilumos terapija infraraudonaisiais spinduliais labai teigiamai veikia stuburą ir ne tik malšina nugaros skausmus, bet ir šalina jų sukėlusias priežastis. Tačiau tokias procedūras gali atlikti specialistai ar asmenys, turintys žinių ir praktikos minėtose srityse. Be to, prieš pradėdami bet kokias fizioterapijos procedūras ar gydymą, visada reikia tiksliai žinoti skausmą ar ligą sukėlusią priežastį. Tai padeda išvengti netikslingo gydymo ir procedūrų bei galimų komplikacijų.

„Sveikas žmogus“

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

**Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.**

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiate. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00
• 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

| Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

| Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė
redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Aldona Žemaitytė

aldaze@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien,
nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,
nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.
Skelbimų kainos atsiunčiamos,
gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.

Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

PILIEČIAI IŠVYKĖLIAI

VANDA IBIANSKA

Kalbant apie skaudžią emigracijos problemą, savaime iškyta pilietiško klausimas. Galime dejuoti kiek telpa, kad Lietuva nemylti savo vaikų, bet... Bet kas yra toji Lietuva? Atsakymas banalus iki koktumo, deja, teisingas – mes patys. Kodėl laukiame malonių, rūpesčių, globos iš valdžios, atsakymo nėra. Būti piliečiu reiškia turėti ne tik teises, bet ir pareigas. Šių nemėgstame, net nenorime apie jas kalbėti. Mylimas leitmotyvas: „O ką man ta Lietuva davė?” Ne taip ir mažai. Tėvynė, nekalbant apie sentimentus, davė išsimokslinimą, sveikatos apsaugą (tegu ir netobulą, bet daug geresnę nei toje pačioje Airijoje ar Ispanijoje) ir pakankamai saugų gyvenimą iki pilnametystės. Kažkodėl šios skolos niekas mokėti nenori, lygiai kaip nevertina dovanai gauto daikto. Nupirktą vertina, o tiesiog gauto – ne. Skaudu ir graudu, bet emigruojantieji yra tarsi prašytojų gentis: „Duok darbo už gerą algą, tegu mane visi gerbia, gatvėje man šypsosi” ir t.t., ir pan. Tėvynėje jie pasyvūs, visuomenės gyvenime ar aktualių klausimų sprendime nedalyvauja, sau tinkamos nišos neieško. Tokia yra karti tiesa, faktas, o ne priekaištas.

Antra vertus, mūsų Tėvynė irgi ne perliukas. Piliečiai juk ne visi iniciatyvūs, išprusę, ne kiekvienam Viešpats atseikėjo po vienodą kiekį energijos, neuronų, fizinės sveikatos. Pagaliau ir pradinė pozicija ne visų vienoda. Tvarką daro ir paradui diriguoja aktyviausieji, prasimušę į pirmas gretas, t. y. atsisėdę į valdininkų kėdes, per veiklą partijose sugebėję užimti kitų žmonių gyvenimą lemiančius postus. Atrodytų, kas čia blogo? Lyg ir nieko. Į priekį juk visada išeina patys energingiausi ir sumaniausi. Tai irgi tiesa. Tačiau čia susiduriame su visų pamatų pagrindu – veikla ir gyvenimu griežtai pagal moralės dėsnius. Etikos kanojai, kaip žinome, įsisavinami šeimoje ir per autentišką tikėjimą. Pastarasis, jei jis neformalus, tik paviršinis, savo esme ir yra moralė bei etika, nekalbant apie tai, jog suformuoja ir žmonių bendrabūvio taisykles taip suprantamai, jog aišku net mažam vaikeliiui. Negavus reikiamo moralės užtaiso šeimoje ir mokymo įstaigose, vertybių skalė susidaro ydinga, iškreipta, joje dažniausiai vyrauja piniagai. Tokiu būdu į mūsų visuomenės valdančiuosius sluoksnius patenka asmenys, kuriems Tėvynės gerovė terūpi nedaug, nes pirmoje vietoje jiems sava kišenė ir didesnė ar mažesnė valdžiukė. Akivaizdu, jog taip sužalotoje Tėvynėje daugybei silpnųjų, inertiškesnių žmonių gyvenimas tampa nemielas, ir jie patraukia ieškoti svetingesnių, nors ir svetimų, krantų.

Ar galima smerkti emigruojančius Lietuvos piliečius? Sąžiningai, ranką padėjus prie širdies, atsakyti negalima nei taip, nei ne. Nes atsakymo į šį klausimą nėra. Valdžikai, formaliai žvelgiant, emigracija yra blogis, bet... indėnai sako: „Nepavaikščiojęs su kito žmogaus mokasinais bent savaitę, jo smerkti negali.” Nesunku įsivaizduoti jauną, sveiką vyrą, neturintį paklausios profesijos, lėtesnio būdo, ne ryklį, uždirbantį kokioje nors „Maximoje” 800 litų, ar policininką su tokia pačia alga ir jiems siūlomus uždarbius Airijos ar Anglijos statybose. Kaip nevažiuos neturintis

būsto trijų vaikų tėvas? Ar prisimins, kad jį užaugino Tėvynė, jau kita kalba. O prisiminti turėtų, lygiai kaip ir sugrįžti į ją. Beje, gyvendamas emigracijoje irgi turėtų dalyvauti visuomenės veikloje, kad neatsidurtų intelektualinėje ir sociumo baloje.

Didžiulis emigruojančių lietuvių skaudulys yra ilgesnį ar trumpesnį išsiskyrimą patirianti šeima. Sako, jog šiuo metu Lietuvoje yra per 20 tūkst. emigracijos našlaičių, t. y. vaikų, kuriuos auginą seneliai ar kiti giminės, nes tėvai uždarbiauja užsienyje. Apie be tėvų augančio vaiko asmenybės sutrikimus prirašyta tiek, kad kartoti nesinori. Telieta dar kartą priminti, kad iš tų 20,000 vaikų ne mažiau kaip 2,000, tėvams uždarbiaujant užsienyje, gyvena be suaugusiųjų globos, visiškai vieni. Be mažiausios abejonės vaikai, naktimis pro miegus šaukiantys mamą, turintys daugiau nei bendraamžiai pinigų, auga agresyvesni, neurotiškesni, impulsyvesni. Suprantama, jog jų mokymasis smarkiai nukentė arba visai žlunga. Taigi, bręsta psichologiškai ir moraliai pažeistų žmonių grupė.

Ką šiuo klausimu nuveikė valstybė? Nieko! Nėra lanksčios, biurokratiniais gniaužtais nevaržomos laikinosios globos sistemos, kad vaikai turėtų bent laikiną šeimą ir priežiūrą. Kažkokia gremėzdžiška tarsi yra, bet ji tokia, kad potencialiems globėjams nusvyra rankos. Ir problema lieka – vaikai, kuriuos užgriuvo gyvenimas be tėvų, ir jų skaičius vis auga. Tai itin žiauri Lietuvos tikrovė, ir kiekvienas turime savęs paklausti: ką asmeniškai padariau, kad to nebūtų? Aš, Lietuvos pilietis.

Antroji emigracijos bėda yra skyrybos. Teisininkai tvirtina, jog emigrantų skyrybos sudaro ketvirtadalį bendro skyrybų skaičiaus ir jų skaičius nepertraukiamai didėja. Ypač dažnos skyrybos tada, kai išvyksta vienas sutuoktinis, jo dėka santuoka ir suyra. Taigi, vaikai vėl lieka be vieno iš tėvų. Dėl vaikų emigracinės našlaitystės vien valdžią tiesiogiai kaltinti sunku, nes tai jau tėvų pasirinkimas. Tačiau pasirinkimas sunkus, nes ne kiekvienas pajėgia rinktis: sotūs, bet vieni, likimo valiai palikti vaikai ar vargo vakarienė Lietuvoje, bet visiems esant drauge.

Kas gali pateikti receptą, kaip sustabdyti emigraciją? Valdžia, Bažnyčia, mokykla? Pastarosios dvi irgi, tiesą sakant, šiek tiek gali padaryti. Pilietiškas ugdymas ne tik šeimoje, bet ir mokykloje. Neturėtų nušalėje likti ir dvasininkai. Ar dažnai girdime per pamokslus bent žodį šia tema? Tai jau ne. Apskritai apie patriotizmą bei pilietiškomą mūsų bažnyčiose nekalbama. Valdžios sprendimai, aišku, svarbiausi, nes jos rankose įstatymų kūrimas, ekonomikos svertai, humaniška politika, ne vien deklaruoja, jog pas mus, girdi, demokratija, o ją įgyvendinanti realybėje. Ar sugrįš emigrantai į Lietuvą? Tikriausiai tik dalis ir tai negreit. Ar jie laimingi emigracijoje? Kad ir ką patys sakytų, laimingi tikrai nėra. Sotūs, pasiturintys, laisvi, gal gerbiami, bet ne laimingi. Nes Lietuva yra čia, o ne Anglijoje, Ispanijoje ar Vokietijoje. Ji traukia savęp ir trauks visada. Sentimentalius ir ciniškus, idealistus ir pragmatikus, patriotus ir kosmopolitus. Joje gimėme, užaugome, ir niekur nuo to nepabėgsi.

„Artuma” Nr. 1, 2008 m. sausis

PETRAS KATINAS

Tie nedėkingi pabaltijiečiai

Kremliaus žinioje atsidūrusi beveik visa Rusijos žiniasklaida kone kasdien skelbia straipsnius, nukreiptus prieš Baltijos valstybes. Štai neseniai politologas Sergej Sokolov laikraštelyje „Moskovskije Novosti” paskelbė straipsnį „Neekonomiška ekonomika” su paantrašte „Ar verta Rusijai ir toliau apmokėti Pabaltijo nepriklausomybę”. Straipsnyje pirmiausia išdėstoma, kad dėl Baltijos šalių nepriklausomybės kalčiausia yra tuometinė Rusijos valdžia, kuri padarė Rusijai didžiulį ekonominių ir politinių nuostolių: „Apie tuos nuostolius reikėjo galvoti tada, daug anksčiau, ir tų nuostolių buvo galima išvengti iki Lietuvai, Latvijai ir Estijai tampant NATO ir Europos Sąjungos narėmis.” Teigiama, kad tai dar ne visos blogybės, kurias patiria Rusija nuo Baltijos valstybių. Pasirodo, šios valstybės Briuselio struktūrose esą visokiais būdais kenkia Rusijos interesams, o Rusija net moka už tą kenkėjišką veiklą. Pripažįstama, kad Baltijos šalys SSRS sudėtyje turėjo nemažų laimėjimų, be to, valgė ir gerė geriau bei sočiau už visus kitus, tačiau to esą pasiekta vien tik todėl, kad Sovietų Sąjungos vadovybė siuntė į Baltijos respublikas geriausius, labiausiai išsilavinusius kadrus, profesionalus ir mokslininkus iš visos Sovietų Sąjungos. Užtat, kaip teigė S. Sokolov, Lietuva, Latvija ir Estija po SSRS žlugimo sugebėjo per gana trumpą laiką iš dalies pasiekti ES šalių gyvenimo lygį. O tai jos padariusios ne tik gaudamos iš Briuselio milijonines sumas, bet, kas svarbiausia, išmokusios pasinaudoti Rusijos užsienio ekonomikos tranzitu, taip pat savo uostais bei vamzdynais, pastatytais už SSRS pinigus bei pernelyg pakeltomis Rusijos tranzito per Baltijos šalis kainomis.

Įdomiausia tai, kad S. Sokolov apkaltino korumpuotus Rusijos valdininkus ir verslininkus, kurie, esą, iki šiol leidžia importuoti rusiškas dujas, naftą, metalus, miško medžiagą ir elektros energiją už mažesnę kainą lyginant su kitomis ES šalimis. Be to, akivaizdžiai meluojama, kad Baltijos šalių maisto produktai, baldai ir kita produkcija neva neturinti paklausos ES šalyse, plaukia į Rusiją ir už tai Baltijos šalims mokama rinkos kainomis. Nežinia, kuo remdamasis rusų politologas rašo apie rusiškas žaliavas, Baltijos šalims tiekiamas pigiau. Jeigu taip kurį laiką ir buvo, tai tie laikai seniai ir negrįžtamai praėjo. Pasirodo, blogiausia, kad „korupcija tarp Rusijos verslininkų ir jų egoistinių interesų neleido Kremlui nubauti Latvijos ir Estijos”, tai yra, imtis ekonominių-prekybinių sankcijų neva už ten persekiojamus rusus. Tai grubi melagystė. Vietiniai rusai, arba taip vadinami rusakalbiai, Rygoje arba Taline, jau nekalbant apie tokius miestus kaip Tartu ar Daugpilis, jaučiasi kur kas geriau nei savo tėvynėje ir jų su bizūnu neišvargsi į Rusiją. O dabar Lietuvai, Latvijai ir Estijai, tapus Šengeno zonos narėmis, rusai tiesiog veržte veržiasi į tas „fašistines” Baltijos šalis. Pakanka tik atidžiau pažvelgti į Lietuvos sostinę Vilnių, Klaipėdą, mūsų pajūrį. Ten rusų kalba skamba net dažniau nei lietuvių.

Rusų verslininkai valdo labai svarbias ekonomikos sritis, rengia prabangius pokylius ir puotas, kuriuose nuolankiai linkčiodami šeiminkams puotauja ir linksminasi dabartinio politinio „elito” viršūnės su pačiu A. Brazausku priešakyje. Štai vienas toks rusų nuvorišas Vladimir Romanov per ortodoksų senuosius-naujuosius metus išsinuomuoja Nacionalinio operos ir baleto teatro rūmus ir surengė didžiulį pokylį, kuriame linksminosi gausus būrys socialdemokratų, „valstiečių” ir „darbiečių” vadovų, o scenoje pasirodė iš Rusijos atvežtos „pop žvaigždės”.

Tai rodo, jog netrukus, be garsiojo V. Uspaskicho, sulauksime dar vieno ateivio iš buvusio „didžiojo brolio” šalies – V. Romanov, žinoma, pasiskelbsiančio atsilikusios lietuvių tautos gelbėtoju. Taigi viskas vyksta pagal seną scenarijų: priesaikos ir Konstitucijos laužytojui įsakė ir jį pini-gais apipylė sovietinės armijos Afganistano karo veteranas Rusijos pilietis Jurijus Borisovas. Vėl įsiveržęs valdžion buvęs Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas iškėlė į padanges rusų oligarchą Viktorą Uspaskichą, o štai dabar visi tūpčioja apie Vladimir Romanov.

Na, o Maskvos skleidžiami mitai apie tai, kad tik Rusijos dėka Lietuvos, Latvijos ir Estijos ekonomika nežlunga, skirti daugiau vietiniam vartojimui – dar labiau nuteikti Rusijos piliečius neapkęsti „klastingų Pabaltijo nacionalistų”. Jau minėtas S. Sokolov išdėsto, kad nepaisant dujotiekio tiesimo Baltijos jūros dugnu apeinant Baltijos valstybes, „Rusija vis tiek tebėra priklausoma nuo Baltijos kaimynų, ypač gabenant mūsų žaliavas tranzitu per jų teritoriją. Netgi tuomet, kai rusiškas kapitalas investuojamas, pavyzdžiui, į Baltijos uostus, tai nekluduoja tų šalių vadovams tas investicijas panaudoti kaip svertą ne tik ekonominiam, bet ir politiniam Rusijos spaudimui.” Tokie ir panašūs samprotavimai aiškiai rodo, kad Kremlius rengiasi dar didesniai Baltijos šalių ekonominiam ir politiniam šantažui.

Remkite ir platinkite katalikišką spaudą

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

www.draugas.org

LIETUVIŲ TAUTOS IŠLIKIMO GALIMYBĖS IR SVARBA XXI AMŽIUJE

Pranešimas skaitytas š. m. sausio 26–27 d. Los Angeles įvykusiame Pasaulio lietuvių Fronto bičiulių Los Angeles sambūrio 43–ame politinių studijų savaitgalyje

Dr. Rimtautas Marcinkevičius
Povilo Žemaitaičio nuotr.

DR. RIMTAUTAS MARCINKEVIČIUS

Bevartydamas savo asmeninėje bibliotekoje knygas, radau savo kovų draugo 1995 metais man rašytą laišką, prasidedantį žodžiais: „Atsimeni mūsų dabar jau įžymųji credo – (...) gyventi taip, lyg nuo tavęs vienintelio priklausytų tėvynės likimas, jos laisvė?“ Tai prezidento Ronald Reigan 1981 metų inauguracinės kalbos žodžiai. O mūsų pagrindinės Lietuvos Jaunimo sąjungos leidžiamas „Juventus Academica“ leidinys, išspausdinęs mūsų sveikinimo laišką prezidentui Reigan jo išrinkimo antrai kadencijai proga, sėkmingai pasiekęs Vakarus, pateko į Reigan asmeninę biblioteką šalia kitų jam brangiausių dovanų iš Lietuvos – kunigo Alfonso Svarinsko sovietinio konclagerio uniformos ir seselės Nijolės Sadūnaitės Sibiro maldaknygės. Aš sutinku su savo draugo mintimis, kad tuo metu mums buvo pats prasmingiausias gyvenimo tarpsnis šioje žemėje – pagrindinės rezistencijos metai, vaikščiojant, Dievui padedant, bedugnės kraštu, leidžiant pagrindinius leidinius, organizuojant Jaunimo sąjungos grupes, mezgant kontaktus ir palaikant ryšius su JAV lietuvių jaunimo atstovais, rengiant slaptus susirinkimus, skleidžiant lietuvių tautos išsilaisvinimo ideologiją, auklėjant jaunimą ateities Lietuvai.

Man šiandien dažnai darosi gėda būti lietuviu, matant, kas vyksta Lietuvoje, o kartais ir išėivijoje. Sužavėtas Lietuvos Seimas plojo prezidentui Valdui Adamkui praeitą pavasarį, išklauses jo kritiškai rūstaus, bet teisingo pranešimo apie padėtį ir problemas Lietuvoje ir beviltiškai nevykstantį tų problemų sprendimą — nuo teisinės reformos nebuvimo ir korupcijos teismuose, Konstitucinio Teismo nenoro ir nesugebėjimo išspręsti dvigubos pilietybės, įstrigusios žemės reformos ir jos gražinimo teisėtiems savininkams problemų, neskaidrių Europos Sąjungos paramos lėšų Lietuvai skirstymo, didėjančios emigracijos iš Lietuvos ir jaunimo tautinio patriotinio auklėjimo trūkumo.

Deja, bėgant metams, mažai kas Lietuvoje pasikeitė. Toliau matome beviltiškai neveiklią vyriausybę, vykstančias rietenas Seime tarp partijų ir jų viduje, besitariant rinkimų kovai. Toliau savo vietas sėkmingai šildo valstybininkų brigada, vadovaujama Albino Januškos, besislapstančio premjero šešėlyje, ir, nepaisant VSK pirmininko Arvydo Pociaus nuvertimo, dar vis VSK įstrigusio jo pavaduotojo komsomolco Jurgelevičiaus, keiklusio Lietuvos Laisvės idėjas 1981 metų mitinge Katedros aikštėje, ir kitų jų „draugų“, net po mirties šmeižusių praeitų metų mūsų LFB „Laisvės“ premijos laureatą pulkininką Vytautą Pociūną. Neabe-

Skilimas gali ištikti ir JAV Lietuvių Bendruomenę, jeigu ir toliau didės požiūrių, nuomonių, ideologijos, veiklos principų netolerantiškumas tarp vyriausios išėivijų ir jų naujos, beaugančios kartos bei JAV vis didėjančios trečios bangos imigrantų.

joju, kad teisingumas bus įvykdytas ir nužudymo užsakovai bei vykdytojai bus įvardyti. Tai, manau, turėtų būti Lietuvos teisinės sistemos garbės reikalas ir jų sąžinės garantas.

Algirdas Paleckis, užsimojęs ieškoti Lietuvoje socialinio teisingumo, tuoj pat išgrūstas iš Socialdemokratų partijos, man asocijuojasi su Dariumi Udriu JAV Lietuvių Bendruomenėje – pamėginęs įtraukti žydų šokių grupę į lietuvių tautinių šokių šventę ir gavęs neigiamą atsakymą, atsištatydino iš LA JAV LB valdybos pareigų. Man atrodo, taip išsišokėliai, sukėlė stiprų vėją bendruomenių kasdienybėje, iškėlė naujas problemas. Šiandien nacionalizuokim „Lietuvos rytą“, rytoj „Dujotekaną“ ar Uspaskicho konservų fabrikėlį, o pinigų išdalinkim ubagams – neblogi jauno veikėjo užmojai.

Šiandien, atrodo, socialdemokra-

tų (socdemų) partija suskils – išmetusi visus buvusius kompartiečius, ieškos galimybių sugrįžti prie socialinės demokratijos pagrindinių principų. Nesuprantama buvusios krikščionių demokratų (krikdemų) partijos susiliejimo ideologija, išdavusi kun. Krupavičiaus ir kitų jos kūrėjų principus. Gaila, kad visokie „uspeckeliai“ ne tik už nusikaltimus Lietuvos valstybei šlaistosi laisvi, bet ir toliau griauja politinį stabilumą, o nušalinti prezidentai paksai, užuot sulaukę gražios senatvės kokiame Zanzibare, klijuojasi į sugyventines su Sibiro sliesoriais. Gal pagaliau šatrija sulauks Hilary populiarumo ir laimės kagėbistams Lietuvą. Nuoširdžiai tikiu, kad tai neįvyks, nes Lietuvos žmonės vis dar yra pernelyg protingi – sugebės atskirti tikrą blogį nuo gėrio.

Be abejo, skilimas gali ištikti ir JAV Lietuvių Bendruomenę, jeigu ir toliau didės požiūrių, nuomonių, ideologijos, veiklos principų netolerantiškumas tarp vyriausios išėivijų ir jų naujos, beaugančios kartos bei JAV vis didėjančios trečios bangos imigrantų. Philadelfijos apylinkės rinkimų problemos, nuskambėjusios spaudoje, manau, atspindi senstančius JAV LB įstatus ir reikalauja neatidėliotinių pataisų, kad tokios problemos nesikartotų kitose apylinkėse ir neskaldytų bendruomenių. Manau, kad kilusios diskusijos dėl tautinių šokių švenčių ateities ir kitų tautybių žmonių galimybių dalyvauti mūsų šokių ir dainų šventėse klausimą JAV LB prezidiumas teisingai mano įtraukti į šių metų JAV LB tarybos sesijos darbus Bostone.

kių ir dainų šventėse. Svarbios yra bažnyčių mišios ir pamokslai, Lietuvos švenčių minėjimai, o ne tik sporto ir muzikos bei šokių renginiai, kurie vienija lietuvių bendruomenes, ugdo mūsų jaunimo vertybių supratimą ir sąmoningumą, kad netaptume vien cepelinų valgytojų būreliais.

„1945 metų liepos 4 dieną Erzvilko valsčiaus NKVD viršininkas nukankino 4 klasės moksleivę Onutę Preilauskaitę, 1949 metais Šiauliuose čekistas F. Krecetov bandė išprievartauti suimtą Petkevičiūtę, o Ramygalos čekistas Makoveckas – suimtą Lukoševičiūtę. Tai tik keli faktai, atspindėję čekistų dokumentuose, o kiek jų niekam, be aukų ir budelių, nežinoma“ (Laisvės kovų archyvas 13 tomas, Kaunas 1995 metai). O kur šimtai tūkstančių nužudytų Lietuvos Laisvės kovotojų, partizanų, kur šimtai tūkstančių nekaltai nužudytų lietuvių Sibiro gulaguose? Kada bus įvardyti kunigų Broniaus Laurinavičiaus ir Juozo Zdebskio ir kitų Lietuvos patriotų, nužudytų neaiškiais aplinkybėmis, užsakymų užsakovai ir vykdytojai, kurių dauguma šiandien linksmi vaikštinėja ir mindo šventą Lietuvos žemę, nors jų rankos yra juodai suteptos lietuvių kankinių krauju?

Dažnas užsienio ir Lietuvos lietuvis kelia klausimą, kada pagaliau bus įvykdytas teisingumas ir budeliai sulauks aukų likimo ir kas sutaikys tautą? Labai gaila, kad ilgai ruoštas Liustracijos įstatymas taip ir nepradėjo galioti ir toliau kagėbistai ir rezervistai suksis valstybinėse tarnybose, proletariškai auklės augančią Lietuvos jaunimo kartą internacionaliniais pagrindais, skatinančiais euroazijinę integraciją ir tautų suvienodinimą vardan Lenino globalinio komunizmo idealų įvykdymo ir rusiško pandemio kolonijinio imperializmo išplitimo. Smagu girdėti, kad pagaliau Alytaus teismas surado ir nuteisė partizanų žudikus. Neabejoju, kad šiuo pavyzdžiu paseks kiti teismai ir nekaltą lietuvių tautos aukų kraują pralieję budeliai bus išvilkti į dienos šviesą ir susilauks teisingo atpildo. Tikiu, gal tai padės sutaikyti lietuvių tautą, suvienyti naujam gyvenimui, darbams ir žygiams Lietuvos labui.

Toliau cituoju draugo laišką: „(...) atsimeni ką atsakė partizanų vadas Petras Paulaitis, kai paklausei, ko labiausiai norėtų. Jis atsakė – padėkoti kovos draugams, kad tikėjo savo vadu, jog tėvynė kada nors bus laisva ir rankas jiems paspausti, apkabinti. O jų kruvini išniekinti kūnai mėtėsi miestelio pagrindinėje aikštėje!“ Tą gūdų vakarą Kretingoje mums trims partizanų vadas norėjo išvirti šalavijų arbatos, bet gėrėme stiprią kavą, daug kalbos buvo, o laiko tiek mažai. Kaip ir draugų, artimų mielių žmonių dabar.“ Ir vis dėlto – tikėti, dirbti, gyventi sugrįžimui su meile ir viltimi į laisvą, gražesnę ir geresnę ateities Lietuvą! Mes visi kartu sugrįšime su Pasaulio fronto bičiulių ir Lietuvos aktyvistų fronto mūsų draugais!

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA NEPASIDUODA

PRANAS JURKUS

ALT'as (Amerikos Lietuvių Taryba), įkurtas 1915 m., apjungiantis išeivijos organizacines pajėgas, prieš šešiasdešimt septynerius metus (1940 m.) ypatingai pasireiškė ginčydamas Lietuvos nepriklausomybės bylą Sovietų Sąjungai okupavus Pabaltijo kraštus. Ši organizacija tebegyvuoja iki šių dienų, kai tuo tarpu daugelis panašių organizacijų savo darbus kovoje už Lietuvos laisvę yra garbingai užbaigę. Metams bėgant, ypač Lietuvai atgavus nepriklausomybę, ne kartą buvo diskutuota, svarstyta bei klausta, ar ALT'o veikla vis dar yra reikalinga? Juk Lietuva laisva, savarankiška valstybė, NATO narė, saugoma oro pajėgų, veikia LR ambasados ir konsulatai... Vis dėlto naivu būtų manyti, kad išeivijos politinėms organizacijoms nebėliko vietos. Atvirkščiai, niekas kitas mūsų laisvės neapsaugos, tik mes patys.

Aktyvi politinė solidarios išeivijos veikla yra vis dar tokia pat būtina, kaip ir anksčiau.

Pasaulis ir politiniai įvykiai keičiasi, nestovi vietoje. Mes nežinome, kas laukia mūsų tautos ateityje, o ir mus pačius, čia gyvenančius Amerikoje. JAV lietuviai visados sielojosi dėl savo kilmės krašto – Lietuvos likimo. Jie visada džiaugėsi Lietuvos laimėjimais ir skaudžiai išgyveno visas ją ištikusias nelaimes. Visų lietuvių išeivių ir Lietuvos gyventojų pareiga ir atsakomybė yra budėti ir neleisti pasauliui užmiršti komunizmo nusikaltimų ir aukų – mūsų krašto okupacijos ir aneksijos, nekaltų žmonių masinių žudymų, trėmimų į Sibirą, partizanų aukų, pogrindžio veiklos. Rusija, kaip Sovietų Sąjungos valstybinių įsipareigojimų paveldėtoja, turi pripažinti klastingą Pabaltijo okupaciją ir už ją ne vien tik atsiprašyti, bet ir atsilyginti. Ji turi kompensuoti Baltijos valstybėms už padarytą milžinišką žalą.

Šiandien Lietuva nepriklausoma. Ji laisvai tvarko savo gyvenimą. Yra pilnateisė Europos Sąjungos narė, bet Lietuvai neramumą kelia ekonominė grėsmė, ne mažiau – šalies viduje veikianti nesantaika, aštriai kursuota iš Rytų. Beje, kiekvienas jaučiame, kad „Europos didžiųjų“ veda ma ekonominė politika yra Lietuvai nepalanki. Štai ir dabartinis Vokietijos ir Rusijos sandėris primena ne per seniausią siaubingą praeitį. Klausimas kyla, ar vėl neprireiks mūsų (ALT'o) pagalbos?

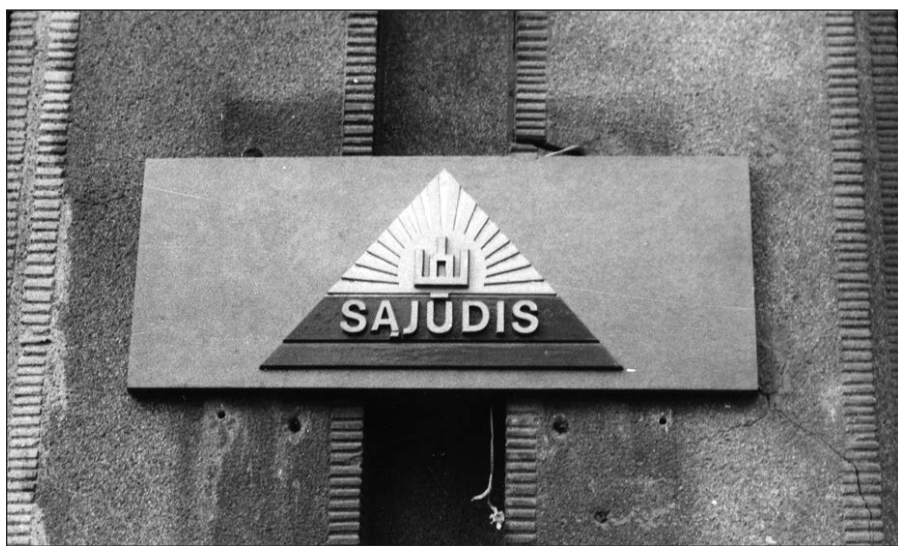
Reikia pabrėžti, kad aktyvi politinė solidarios išeivijos veikla yra vis dar tokia pat būtina, kaip ir anksčiau. Todėl ALT'as turi nepasiduoti, bet toliau vykdyti savo funkcijas. Tęsti savo veiklą per narių organizacijų skyrius, palaikyti juos ir plėsti:

Californijoje, Michigane, New Jersey ir kt. Šiame darbe ypač pasireiškia JBANC (Joint Baltic American National Committee) Washingtonė. Šis Jungtinis pabaltiečių komitetas yra sudarytas iš trijų vadovaujančių tautinių organizacijų: Estonian American National Council, Inc., the American Latvian Association, Inc. ir Lithuanian American Council (ATL). JBANC darbas bei indėlis yra plačiai pripažintas daugelio Lietuvos ir Amerikos diplomatų, vyriausybės atstovų, politologijos mokslininkų bei globalinės politikos specialistų.

Žvelgiant į pereinamųjų metų veiklą, reikia paminėti daugybę ALT'o svarbių žygių ir darbų: vasario pradžioje Washingtonė JBANC surengta konferencija „Nafta ir kraujas“, kurioje buvo kalbama apie Baltijos šalių energetikos padėtį, nacionalinį saugumą, komunizmo nusikaltimų dokumentaciją ir demokratijos vystymąsi dabartinėje Rusijoje. Joje dalyvavo Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus, JAV senatorius Richard Lugar bei kitų organizacijų ir tautybių aukšti pareigūnai. Birželio mėn. 12 dieną JAV sostinėje atidengtas paminklas komunizmo aukoms atminti. Paminklo atidengimo iškilnėse dalyvavo JAV prez. George W. Bush, sąžinės kaliniai prel. Alfonsas Svarinskas, ses. Nijolė Sadūnaitė, žmogaus teisių gynėjas našlė Elena Bonner. Pokylio metu paminklo statymo komiteto pirmininkas dr. Lee Edwards viešai padėkojo Jungtiniam Pabaltiečių komitetui, sakydamas, „kad be JBANC talkos kažin ar paminklas būtų tapęs realybe“.

Tuo ALT'o planai ir projektai nesibaigia. Komunizmo aukų paminklo fondas yra numatęs š. m. birželio 12 d. paminėti paminklo vienerių metų sukaktį. Tuo pačiu kreipėsi į ALT'o Valdybos pirmininką Saulių Kuprį prisidėti prie kito projekto „The Global Virtual Museum on Communism“. Iš tikrųjų, tai būtų pirmasis tokios apimties muziejus, kuris parodytų komunizmo veidą mokslinėje ir praktinėje šviesoje. Ar mes, žinodami bei patyrę komunizmo smurtą, galėtume atsakyti ir neparemti šio projekto? O kiek dar kitų svarbių temų laukia mūsų pagalbos: Kaliningrado nusiginklavimas ir Rusijos karių išvedimas, demokratijos plėtojimas pokomunistinėje erdvėje (Baltarusija), išvežimų į Sibirą dokumentacija, Lietuvos energetikos nepriklausomybė nuo Rusijos, bevizis įvažiavimas į JAV, Baltų instituto įjungimas į ALT'ą ir be kitų projektų kasmetiniai iškilmingi vasario 16-osios minėjimai.

JBANC valdybos pirmininkas dr. Ramūnas Kondrotas yra pasakęs, kad „Laisvę reikia ginti ne tik kova, bet ir darbais.“ Tad dalyvaukime visi gausiai ir solidarčiai mūsų 88-ųjų metų Nepriklausomybės šventės minėjime, kuris įvyks š. m. vasario 10 d. 1 val. p. p. Maria High School, Čikagoje, ir paklauskime garbės svečio, pagrindinio kalbėtojo, buvusio Lietuvos kariuomenės vado generolo mjr. Jono Algirdo Kronkaičio žodžio. Mūsų vienybė yra mūsų tautos stiprybė.

2008-ieji - Sajūdžio metai

„SAJŪDŽIO ŽINIOS“

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

Rankose pageltęs, kiek išblyškęs pats pirmasis „Sajūdžio žinių“ numeris. Nepažymėta nei leidimo data, nei vieta. Jame išspausdintą dviejų puslapių pranešimą parengė J. Malinauskas ir R. Medalinskas. Pranešimas apie 1988 m. birželio 13 d. Respublikinio agroskaičiavimo centro salėje įvykusį visuomenės susitikimą su Lietuvos Persitvarkymo sąjūdžio iniciatyvine grupe. Jos nariai supažindino susirinkusius su neatidėliotinais klausimais, į kuriuos Sąjūdis turėtų atkreipti respublikinės valdžios organų dėmesį. Buvo sudarytos iniciatyvinės grupės narių komisijos ekologinių, nacionalinių, socialinių, ekonominių, kultūrinių, teisinių respublikos problemų nagrinėjimui bei Sąjūdžio organizaciniam klausimams. Kiekvienos komisijos nariai papasakojo apie klausimus, kuriuos komisijos numato nagrinėti. Toliau seka pranešimų santrauka.

Dr. B. Genzelis nagrinėjo aktualius socialinius klausimus. Jis pažymėjo, kad šalyje vyksta grubūs socialinio ir teisingumo pažeidimai, kad praktiškai susidarė nauja išnaudotojų ir veltėdžių klasė – biurokratinis valdymo aparatas. Jo manymu, socialinėje Sąjūdžio programoje turėtų būti tokie reikalavimai: panaikinti nomenklatūrinių darbuotojų privilegijas; pakelti darbo žmonių gyvenimo lygį; matyti kiekvieno vadovo asmeninę atsakomybę už priimamus sprendimus.

Rašytojas V. Bubnys pasisakė kultūrinės komisijos vardu. Jis paminėjo tokius klausimus: kūrybinių jėgų apjungimas kovoje už Lietuvos kultūrinio palikimo išsaugojimą; „Baltųjų dėmių“ kultūriniam palikimui panaikinimą; visuomeninę kontrolę apsaugant kultūros paminklus ir sprendžiant meno kūrinų likimą; glaudesnio Lietuvos ir išeivijos kultūrų bendradarbiavimą.

Režisierius A. Žebriūnas kalbėjo apie nacionalinius santykius. Sąjūdis turėtų kreipti dėmesį į lietuvių tautos nacionalinės istorijos pažinimą; vertingų istorinių dokumentų paskelbimą; lietuvių kalbos pripažinimą valstybine kalba LTSR konstitucijoje; lietuvių mokyklų įsteigimą už LTSR ribų. Ekonominius klausimus svarstė akademikas A. Buračas. Jo nuomone, Sąjūdį turėtų dominti Tarybų valdžios ekonominė ir politinė savivalda Lietuvoje; būsima kainų reforma ir pragyvenimo lygis; gamtos resursų ekonomija ir gamybinių jėgų suderi-

nimas. Dr. K. Prunskienė pasisakė respublikinės ūkiskaitos įvedimo klausimais.

Teisinės komisijos vardu kalbėjęs žurnalistas V. Tomkus pažymėjo šias problemas: Lietuvoje veikia stambi ekonominė mafija; respublikos valdžia klaidingai reaguoja į užsienio propagandos provokacijas; neoficialių demonstracijų draudimas Viltiaus miesto Vykdomojo komiteto yra neteisėtas. Tomkų papildė muzikologas prof. V. Landsbergis, pastebėdamas, kad Lietuva visiškai neapsaugota nuo centrinių žinybų savi-valės.

Ekologijos komisijos vardu kalbėjęs Z. Vaišvila pažymėjo kritinį Lietuvos gamtos užteršimą, suminėjo „karščiausius taškus“. Į Sąjūdžio programą turėtų įeiti pranešimai apie vandens ir žemės užteršimą nurodant ir kaltininkus.

Žodis buvo suteiktas LKP CK mokslo ir mokymo įstaigų skyriaus vedėjui Imbrasui. Jis išreiškė pasitenkinimą Sąjūdžio noru bendradarbiauti su oficialiomis įstaigomis, tačiau neatsakė į daugumą klausimų, nes nebuvo LKP CK oficialiai įpareigotas. Architektas A. Kaušpėdas informavo apie Sąjūdžio rėmimo grupės Kaune susikūrimą ir pasiūlė surengti visuomenės susitikimą su delegatais į 19 partinę konferenciją arba Sąjūdžio iniciatyvinės grupės susitikimą su jais, tiesiogiai transliuojant per Lietuvos TV.

„Gimtojo krašto“ redaktorius A. Čekuolis papasakojo apie kylančią reakcinę opozicijos Sąjūdžio veiklai bangą ir pasiūlė konkrečius žygius prasimanymams apie Sąjūdį paneigti. Vienas jų galėtų būti masinis Sąjūdžio šalininkų mitingas Kalnų parke 19 partinės konferencijos atidarymo dieną (birželio 28 d.) radikaliai persitvarkymui paremti. Buvo pažymėta, kad Sąjūdis būtinai turi išsikvoti tribūną masinės informacijos priemonėse ir gauti pastovią vietą susirinkimams.

Organizacinės komisijos narys A. Juozaitis paragino nelikti abejingais persitvarkymui, viešumon kelti konkrečius persitvarkymo priešininkus ir pranešė, kad įmonėse ir įstaigose jau kuriasi Sąjūdžio rėmimo grupės.

Antrasis „Sajūdžio žinių“ numeris, jau keturių puslapių, paskirtas atviram laišku „Vakarų naujienų“ redakcijai ir jos korespondentei. Ten aiškinamasi, kaip Sąjūdžio steigimas išsivystė ir kada tai įvyko.

Nukelta į 9 psl.

LIETUVOS SAVAITĖ

ANDRIUS NAVICKAS

Istorinė savaitė Lietuvoje

Dar viena „juoda diena“

Galima drąsiai sakyti, kad praėjusi savaitė Lietuvos politiniame gyvenime buvo išskirtinė. Šiandien dar sunku pasakyti, ar, kaip tvirtina frakcijos „Tvarka ir teisingumas“ seniūnas Valentinas Mazuronis, vasario 1 diena papildys „juodų dienų“ Lietuvos istorijoje sąrašą. Nes esą tą dieną Lietuvos valstybės energetikos sektorius ir nacionaliniai interesai buvo padovanoti privačiai bendrijai. Tačiau aišku, jog Atominės elektrinės įstatymas bus viena svarbiausių politinių diskusijų temų dar ilgai. Na, o jo priėmimo netikėti pasikeitimai neabejotinai suteiks postūmį netikėtiems politiniams persigrupavimams.

Toliau apie svarbiausius savaitės įvykius iš eilės.

Algirdas Paleckis kuria frontą

Žinia, kad iš socialdemokratų partijos pašalintas Algirdas Paleckis nebekovos, siekdamas atstatyti savo narystę, bet yra pasiryžęs kurti naują politinę jėgą, nebuvo netikėta. Jau įprasta, kad Lietuvoje, artėjant rinkimams, atsiranda garsiai rėkiančios ir karą sistemai skelbiančios partijos. Apie naujos partijos poreikį daug kalbėjo dešinieji visuomenės veikėjai, tačiau ryžtingos jų kalbos liko kalbomis. Didele dalimi dėl to, kad nepavyko atrasti vadovo, kuris galėtų aukštai pakelti naujos partijos vėliavą. Kairėje pusėje toks vadovas atsirado.

Galima įvairiai vertinti A. Paleckio veiksmus, tačiau nenuginčijama, jog šis jaunas politikas turi tiek įkarščio, tiek sugebėjimo uždegti kitus. Neabejoju, jog jis sąmoningai pasirinko labai ryžtingą kalbėjimo būdą ir dėl kiekvieno viešo žingsnio tariasi su viešųjų ryšių specialistais. Jis daro spektaklį politikoje, nes yra įsitikinęs, kad tai vienintelis būdas atkreipti nusivylusių žmonių dėmesį. Garsiai kalbama, kad Paleckis gauna „MG Baltic“ paramą. Jei tai tiesa, tai politiko kalbos apie karą prieš oli-

garchiją itin keistos.

Nenustebsiu, jei Paleckiui pavyks suburti pakankamai galingą politinę jėgą ir su ja patekti į Seimą. Net jei jo siūlomi atsakymai abejotini, daugelį žmonių patraukia Paleckio tikra ar surežisuota drąsa.

Tiesa, tikrai nemanau, kad dešiniųjų pažiūrų žmonės turėtų apgalvestauti, kad nauja partija išdygs ne dešiniajame, bet kairiajame politiniame sparne. Pirmą kartą per atkurtos Nepriklausomybės laikotarpį matome, kai dešinė stiprėja, o kairė – pešasi ir aižėja. Iki šiol vaizdas būdavo priešingas.

Jei Paleckis sukurs žadėtą Frontą, tai pirmiausia bus smūgis socialdemokratams, darbiečiams ir valstiečiams liaudininkams (galbūt kažkiek – taksistams). Gali būti, kad, sugebėję atsilaikyti prieš vangią opozicijos kritiką, socialdemokratams gaus smūgį į nugarą, po kurio atsitiesti lengva nebus. Kita vertus, jau ankstesniuose komentaruose teigiau, kad Kirkilas puikiai supranta vidines partijos problemas, tačiau yra pasiryžęs rizikuoti vardan sandėrio su „VP Market“ energetikos srityje.

Per kančias prie lovio

Praėjusią savaitę sužinojome, kad socialdemokratams ir socialliberalams susitarė, nepaisant pilietininkų ir liberalcentristų neįrašytų prieštaravimų. Pirmas veiksmas po susitarimo – premjeras Kirkilas išsikvietė Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininką Algirdą Matulevičių ir pasiūlė eiti lauk iš komiteto. Pokalbis, regis, buvo audringas. Matulevičius pasidavė spaudimui ir paskelbė apie savo atsistatydinimą, nors kartu paskelbė, jog tylėti neketina.

Siek tiek atslūgus emocijoms, opozicija pasirengė kontratakai. Konservatoriai paragino Matulevičių likti pareigose ir tęsti kovą. Juos parėmė „Tvarkos ir teisingumo“ frakcija, liberalai. Tad Seime užvirė tikra kova.

Matulevičiaus pasitraukimas buvo viena iš socialliberalų grįžimo sąjungon sąlygų. Socialliberalams, kaip

Istorinio sprendimo padarinius pajusime vėliau.

jau ne kartą minėta, svarbiausi dvivietos – Seimo pirmininko ir NSG komiteto pirmininko. Dėl pirmosios jie, regis, nusileido, sutikdami su Aplinkos ministro vieta ir kaip priedą perimdami Antikorupcinės komisijos pirmininko pareigas. Kiek suprantu, tai buvo būtinas abipusis susitarimas, kuris sušvelnino dabartinio Seimo pirmininko Viktoro Muntiano priešiniams sąjungos išplėtimui.

Tačiau nutiko taip, kad ir NSG komiteto pirmininko vieta išslydo socialliberalams iš rankų. Po aistringų ginčų Seime socialdemokratams ir jų sąjungininkams pritrūko trijų balsų ir Matulevičius liko savo pareigose.

„Mus apgavo“, – taip balsavimo rezultatus pakomentavo Artūras Paulauskas. Tiesa, ryžtingų žingsnių socialliberalai nesiėmė ir, regis, susitaikė, jog naujų pareigų Seime dar reiks kiek palaukti.

Na, o pats Paulauskas tapo Aplinkos ministru, priversdamas daugelį gūžčioti pečiais. Kandus buvo ir buvusio ministro Kundroto komentaras. Esą, likus nedaug laiko iki rinkimų, net ir nieko aplinkosaugoje nesusigaudantis ministras neturėtų pakenkti. Pats Paulauskas paskelbė principingai kovosias su neteisėtomis statybomis pajūryje. Tačiau kiek ta kova bus nuoširdi? Juk iki šiol ne vienas socialliberalas buvo įklimpęs į neteisėtų statybų skandalus. Kita vertus, parodomosios akcijos galėtų padėti susigrąžinti principingo kovotojo įvaizdį. Tad stebėti naujojo Aplinkos ministro darbą bus iš tiesų įdomu.

Šaltasis karas Seime?

Na, o Seime aistros pasiekė virimo tašką. Įtampa didėjo palaipsniui. Jau per Matulevičiaus atstatydinimo svarstymą vyko įnirtinga kova, tačiau tik penktadienį posėdžių salėje pasirodė įspūdingi plakatai, opozicinės frakcijos nutarė boikotuoti Atominės elektrinės įstatymo svarstymą.

Naujoji senoji dauguma (socialdemokratams – darbiečiams – valstiečiams liaudininkams – socialliberalams – pilietininkams) sutelkė jėgas ir „prastūmė“ reikiamas pataisas.

Bene įdomiausias šioje situacijoje klausimas – ką socialdemokratams pažadėjo darbiečiams? Vienas iš variantų – bylos prieš Darbo partiją ir jos vadovą nutraukimą. Tai leistų lengviau atsikvėpti Viktorui Uspaskichui ir vėl tvirtai suimti partiją į savo rankas. Kita vertus, grįžimas į so-

cialdemokratų glėbį ne visiems darbiečiams patinka. Štai Darbo partijai atstovaujantys europarlamentarai griežtai sukritikavo Atominės elektrinės įstatymo pataisas. Dar viena problema – Uspaskichas, laimėdamas ramybę nuo bylinėjimosi, pralošia opozicionieriaus padėtį.

Išryškėjo ir dar vienas svarbus faktas – valdantieji visi nereiškia liberalcentristai. Balsų pakanka ir be jų. Tad netrukus, tikėtina, išvysime pareigų persiskirstymą ir gali būti naujus veidus Kultūros ir Vidaus reikalų ministerijose. Tuo labiau, kad Artūras Zuokas viešai pareiškė apie ambicijas tapti premjeru po Seimo rinkimų. Šis pareiškimas – iššūkis Kirkilui.

Netikėčiausi dabartinėje situacijoje konservatorių ir partijos „Tvarka ir teisingumas“ santykiai. Abi šios politinės jėgos nuosekliai kovoja prieš Kirkilo vyriausybę. Nepaisant to, jos nenustoja svaidytis žaibais viena į kitą. Beje, pirmą kartą paksistai ir konservatoriai veikė sutartinai, kartu paliko Seimo salę.

Svarbu atkreipti dėmesį ir į viešą Kubiliaus pareiškimą, jog esą konservatorių parama socialdemokratų vyriausybei buvo klaida. Iki šiol Kubilius tvirtino, kad vertėjo remti socialdemokratams, nes to reikalavo valstybės interesai. Dabar Kubilius sako: „kaltas“. Įdomu – kiek nuoširdžiai sako?

Taigi, Atominės elektrinės įstatymo pataisos gerokai išsiūbavo Lietuvos politinį gyvenimą. Sunku numatyti, kaip Seimas dirbs likusius mėnesius iki rinkimų. Labai tikroviškas scenarijus – šaltojo karo padėtis, kai opozicija ir dauguma kovoja tarpusavyje, nesirinkdamos priemonių. Tai reikštų, jog sunku tikėtis konstruktyvių sprendimų. Kita vertus, aiškesnės politinės priešstatos prieš rinkimus nėra blogai – palengvina pasirinkimus.

Na, o istorinio sprendimo energetikos sektorių įkišti liūtui į nasrus padarinius pajusime jau kiek vėliau. Duok Dieve, kad nepasitvirtintų pačios niūriausios prognozės. Tiesa, sandoriui su „VP Market“ dar gali užkirsti kelią prezidentas Valdas Adamkus, vetuodamas pataisas. Iš pirmos kadencijos Adamkaus to dar galėtume viltis, bet dabar Prezidentą premjeras Kirkilas tvirtai laiko savo kumštyje. Spėju, kad jau artimiausiomis dienomis dar kartą tuo įsitikinsime.

SPORTAS

***Amerikietiško futbolo lygos (NFL) čempionų „SuperBowl“ taurę laimėjo New York „Giants“ klubas, kuris finale pateikė didžiulę staigmeną, 17:14 (3:7) nugalėdamas ne karto iki finalo nepralaimėjusią New England „Patriots“ komandą. New York komandos puolėjas Eli Manning sugebėjo su kamuoliu nubėgti 83 jardus ir pelnyti pergalingus taškus iki susitikimo pabaigos likus vos 35 sekundėms. New England „Patriots“ komanda iki finalo buvo laimėjusi visas 18 žaistų rungtynių, tačiau jai nepavyko pagerinti 1972 metų Miami „Dolphins“ ekipos rekordo, kuri „SuperBowl“ taurę iškovojo, laimėjusi vi-**

sas 17 čempionate žaistų rungtynių.

***Olimpinis ir pasaulio čempionas sprinteris Maurice Greene paskelbė, kad baigia sportinę karjerą. 33 metų amerikietis, kuriam daugiau kaip trejus metus priklausė pasaulio rekordas (9.79 sek.), sakė, kad tokiam sprendimui jį paskatino prieš mėnesį patirta trauma. M. Greene tarp stipriausių pasaulio sprinterių įsiveržė 1997 metais, kai tapo pasaulio čempionu. M. Greene 100 metrų greičiau nei per 10 sek. yra nubėgęs net 52 kartus. Per savo karjerą šis lengvaatletis laimėjo keturis olimpinis ir penkis pasaulio čempionatų aukso medalius.**

Pasaulio naujienos

Serbijos rinkimus laimėjo provakarietišku pažiūrų Tadić

Paskelbus rinkimų rezultatus Belgrade prasidėjo linksmybės. Reuters nuotr.

Belgradas, vasario 4 d. (AFP – BNS) – Serbijos prezidento rinkimuose sekmadienį antrajai kadencijai perrinktas provakarietišku pažiūrų Boris Tadić, rodo rezultatai, kuriuos paskelbus Belgrade prasidėjo linksmybės, nors ir baiminamasi dėl artėjančios Kosovo nepriklausomybės.

B. Tadić, kuris savo kampanijos metu akcentavo Europos Sąjungos (ES) remiamą gerovę, gavo 50,6 proc. balsų, o ultranacionalistas Tomislav Nikolić, kuris pirmenybę teikia glaudesniems ryšiams su Rusija, – 47,8 proc. balsų. T. Nikolić, buvęs velionio Slobodan Milošević sąjungininkas, kurį B. Tadić įveikė ir 2004 metais, pripažindamas pralaimėjimą paragino Europą „liautis šantažavus“ Belgradą.

„Esame pasirengę būti Europos Sąjungoje, bet yra sąlygų, kurių negalime išpildyti“, – sakė jis, turėdamas omenyje spaudimą Serbijai sutikti su numatomu vienašališku Kosovo albanų nepriklausomybės paskelbimu.

Tuo tarpu džiūgaujantys B. Tadić šalininkai išėjo švęsti į sostinės gatves, kur aidėjo automobilių signalai ir matėsi mėlynos bei geltonos spalvų Demokratų partijos vėliavos.

Šiuo metu ES pirmininkaujanti Slovėnija pasveikino B. Tadić su pergale ir sakė, kad ji atspindi kaimynės Serbijos demokratinį ryžtą prisijungti prie Bendrijos. Belgrade buvo šaudomos ugnies salvės, o vieno pa-

grindinės miesto gatvės namo lange pasirodžiusį B. Tadić pasitiko šimtų šalininkų sveikinimai.

„Tai Serbijos pergalė. Manau, mes įrodėme ir Europai, ir visam pasauliui, kokią demokratiją turime Serbijoje, – pasakė B. Tadić. – Šiandien padedame savo žmonėms Kosovo ir parodome jiems, kad niekada jų nenuvilsime.“

„Nenorime, kad kam nutiktų blogų dalykų. Norime taikos, bendradarbiavimo su visomis regiono šalimis, bet reikalaujame, kad Serbija būtų gerbiama, kad visi gerbtų Serbijos liaudį ir visus Serbijoje gyvenančius žmones“, – pareiškė jis.

Kosovo gyventojų daugumą sudarančių albanų grasinimai per kelias dienas po rinkimų vienašališkai paskelbti nepriklausomybę sulaukė abiejų kandidatų į prezidentus nepriartimo ir kėlė rinkėjų susirūpinimą. Kosovo klausimas ir tai, kad abu kandidatai žadėjo vesti šalį labai skirtingomis kryptimis, nulėmė didžiausią rinkėjų aktyvumą nuo pat 2000 metų rinkimų, kuriuos pralaimėjo S. Milošević.

Karo nualintame Belgrade, kuris taip dažnai atsiduria audringos regiono istorijos kryžkelėse, rinkėjai kalbėjo, kad blaškėsi tarp ateities ES ir Kosovo praradimo perspektyvų. Kosovo serbai taip pat dalyvavo rinkimuose; kai kurie jų vylėsi, kad jų pasirinkimas padės išlaikyti šią provinciją Serbijoje, o kiti susitakė su atsiskyrimu nuo tėvynės.

JAV rengiasi „superantradieniui“

Minneapolis, vasario 4 d. (AFP – BNS) – Išvargę pretendentai į Baltųjų rūmų šeimininkus pirmadienį pradėjo dar vieną atkaklios kampanijos dieną prieš „superantradienį“, kai demokratų ir respublikonų kandidatai bus renkami net 24 valstijose. Tai didžiausias vieną dieną balsuojančių valstijų skaičius per visą JAV prezidentų rinkimų istoriją.

CNN ir „Opinion Research“ apklausa, kurios rezultatai paskelbti pirmadienį, rodo, kad H. Clinton, kurios populiarumas yra 49 proc., nedidele persvara lenkia B. Obama (46 proc.). Ta pati apklausa parodė, kad J. McCain yra aiškus numylėtinis – jo populiarumas yra 44 procentai, buvusio Massachusetts gubernatoriaus Mitt Romney – 29 proc., o buvusio

Arkansas gubernatoriaus Mike Huckabee – 18 procentų.

Valstijos, kuriose balsavimai vyks „superantradienį“, į partijų suvažiavimus, kurie įvyks rugpjūtį ir rugsėjį, nusiųs daugiau kaip pusę visų delegatų. Per suvažiavimus išrinkti oficialūs partijų kandidatai varžysis JAV prezidento rinkimuose, kurie įvyks lapkričio 4 dieną.

Dėl J. McCain pirmavimo beveik neabejojama, bet Demokratų partijos proporcinio delegatų paskirstymo sistema reiškia, kad H. Clinton ir B. Obama varžybos gali tęstis mažiausiai iki kovo.

H. Clinton ir B. Obama pirmadienį dalyvavo kampanijos renginiuose šiaurės rytų valstijose Connecticut ir Massachusetts, kur jų kova itin atkakli.

EUROPA

TALINAS

Praėjusį savaitgalį Taline vykusios tarptautinės konferencijos dalyviai pareikalavo, kad Rusija gražintų jai atitekusias po Antrojo pasaulinio karo Estijos, Latvijos ir Suomijos teritorijas. Konferencijoje buvo parengta deklaracija, kurioje sakoma, kad okupacija, aneksija ir tolesnis Estijos, Latvijos ir Suomijos teritorijų – Petserimos ir Užnarvio, Abrenės, Karelijos, Salo ir Petsamo laikymas yra senaties neturintys komunizmo nusikaltimai, už kuriuos visa atsakomybė tenka Rusijos Federacijai, kaip SSRS teisių perėmėjai. Deklaracija ragina Valstybės Dūmą ir Rusijos vyriausybę pripažinti 1920 metų Tartu taiką ir Rygos sutartį, atsisakyti agresyvios politikos prieš kaimynus, atlyginti padarytą žalą ir atkurti teisėtą Estijos, Latvijos ir Suomijos valstybės sieną.

RUSIJA

MASKVA

Opozicinės Rusijos Federacijos komunistų partijos (RFKP) kandidatas į šalies prezidentus Genadij Ziuganov pirmadienį paprašė Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Organizaciją (ESBO) atsiųsti stebėtojų į rinkimus kovo 2 dieną, nors jai ir yra iškilusių sunkumų santykiuose su Maskva. Rusija praėjusią savaitę davė griežtą atkirtį ESBO, pavadindama atsisakymą atsiųsti stebėtojų į prezidento rinkimus aptartomis su Maskva sąlygomis „sabotažu“. Praėjusios savaitės pradžioje DIŽTB išpėjo Rusijos valdžią, kad stebėtojai neatvyks, jeigu nebus pailgintas stebėsenai skirtas terminas ir kvietimų skaičius.

ARTIMIEJI RYTAI

TEHERANAS

Irane pirmadienį atidarytas kosmoso tyrimų centras, skirtas pirmojo iranietiško gamybos tyrimų palydovo paleidimui. Irano valdžia šį įvykį pavadino dar vienu žingsniu į priekį kovojant su Vakarų pirmavimu. Iš atokioje vietovėje Šiaurės Irano dyku-

mose pastatyto centro, jo atidarymo proga, į kosmosą buvo paleista raketa. Tai antras kartas, kai Iranas pamėgino į kosmosą paleisti raketą. Kosmoso centre yra požeminė valdymo stotis ir paleidimo aikštelė, kuri bus panaudota paleidžiant Irano palydovą „Omid“ („Viltis“).

JERUZALĖ

Per mirtininko išpuolį, kuris pirmadienį buvo įvykdytas prekybos centre pietiniame Dimonos mieste, žuvo viena izraelietė, o dar mažiausiai 11 žmonių buvo sužeisti, pranešė medikai. Išpuolis Dimonoje, per kurį vienas mirtininkas žuvo sprogimo metu, o antrą mirtininką nušovė policininkas, yra pirmasis Izraelyje po metų pertraukos. Dimonoje veikia itin slaptas Izraelio branduolinis reaktorius.

AZIJA

BEIJING

Pirmadienį Kinijoje dėl šalčiausios žiemos per pastaruosius 100 metų milijonai žmonių negalėjo grįžti namo artėjantiems kinų naujiesiems metams. Šiaučiančios pūgos nusinešė dešimčių žmonių gyvybes, užvertė kelius sniegu taip sutrikdydamos eismą didžiulėje Kinijos dalyje. Prezidentas Hu Jintao sekmadienį surengė jau antrą ypatingą politbiuro susirinkimą, kuriame norėjo aptarti gelbėjimo darbų eigą. Kinų meteorologijos administracija teigia, kad oras centrinėse Hubei ir Hunanio provincijose yra šalčiausias per 100 metų.

AFRIKA

NDŽAMENA

Tūkstančiai Ndžamenos gyventojų pirmadienį bėgo iš sostinės, nes sukilėliai vėl grasino surengti puolimą prieš prezidento Idriss Deby pajėgas, nors prieš dvi dienas jiems teko pasitraukti iš miesto. Sukilėliai tvirtina, jog tai buvęs strateginis pasitraukimas. Ženevoje JT pabėgėlių reikalų komisaro tarnyba pranešė, jog, pasak vietinių valdžios atstovų Čado pasienyje, tūkstančiai žmonių bėga iš Ndžamenos į Kamerūną. Prancūzų kariškiai pranešė, kad šeštadienį iš Čado sostinės į Gaboną evakuoti 839 užsieniečiai, dar apie 300 tebėra Ndžamenos oro uoste ir gretimoje prancūzų karo bazėje.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

<p>Ocean Freight</p>	<p>Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.</p>
<p>Auto Export</p>	<p>Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.</p>
<p>Small Packages</p>	<p>Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.</p>
<p>Trucking</p>	<p>Krovinių pervažimas visoje Amerikoje.</p>
<p>Air Freight</p>	<p>Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.</p>

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

LYDI ŠVENTADIENIS

IV Eilinė savaitė

Matydamas minias, Jėzus užkopė į kalną ir atsisėdo. Prie jo prisitartino mokiniai. Atvėręs lūpas jis mokė:

„Palaiminti turintys vargdienio dvasią: jų yra dangaus karalystė.

Palaiminti liūdintys: jie bus paguosti.

Palaiminti romieji: jie paveldės žemę.

Palaiminti alkstantys ir trokštantys teismo: jie bus pasotinti.

Palaiminti gailėstingieji: jie susilauks gailėstingumo.

Palaiminti tyraširdžiai: jie regės Dievą.

Palaiminti taikdariai: jie bus vadinami Dievo vaikais.

Palaiminti persekiojami dėl teismo: jų yra dangaus karalystė.

Palaiminti jūs, kai dėl manęs jus niekina ir persekioja bei meluodami visai šmeižia. Būkite linksmi ir džiūgaukite, nes jūsų laukia gausus atlygis danguje. Juk lygiai taip kadaise persekiojo ir pranašus.”

(A – Sekmadienio Evangelija pagal Matą 5, 1-12)

„Nepatogūs“ žmonės (Mons. Adolfo Grušo pamąstymas)

Apie Kristaus palaiminimus jau yra pasakyta labai daug ir, tikriausiai, niekuomet nebus gana kalbėti apie tai, ką mes vadiname „Dangaus karalystės konstitucija“. Tačiau šį kartą norėčiau trumpam stabtelėti prie paskutinio palaiminimo, kuris kalba apie krikščionio kelią tikrai ne džiaugsmingą pergalę nusakančiais žodžiais.

Palaiminti jūs, kai dėl manęs jus niekina ir persekioja, bei meluodami visai šmeižia. Jėzus tvirtina, kad tikras mokinys yra tas, kuris dėl Jo nebijo susidurti su panieka ir persekiojimais. Dar daugiau, buvimas tų paniekų ir persekiojimų taikiniu tampa „palaiminimu“, dėl kurio reikia „džiūgauti“. Iš tiesų, skirtingumas nuo kitų labai dažnai tampa mūsų krikščioniško autentiškumo liudijimu. Mes esame „nepatogūs“ kitiems, nes, laikydamiesi Kristaus žodžių, neturime galimybės plaukti pagal srovę, pritarti tam, ką giria vis užeinančios mados. Mums sudėtinga besąlygiškai pritarti jėgos kultui, vyraujančiam triukšmui, veidmainystei, siekiui bet kokia kaina iškilti aukščiau kitų. Mes esame „nepatogūs“. Tiesa, ši padėtis nereiškia, jog turėtume jaustis nusivylę savo padėtimi ar tikėtis pritarimo ir plojimų dėl mūsų gyvenimo būdo, atsieit, tegu visi mato, kokie esame geri ir tobuli. Visa tai galime teisingai suvokti tik tada, jei apie tai kalbėsime Evangelijos aplinkoje.

„Nepatogių“ žmonių pasitaiko ne taip jau retai, tačiau ne kartą tai gana piktybiškai perkeliama į kitas gyvenimo sritis. Visuomet, kai priešinamasi bendrai nuomonei vien tik siekiant savanaudiškų tikslų, to niekada nebus galima pavadinti palaimą

nešančiu ženklu. Tai aktualu ir tikintiesiems. Mes negalime reikalauti savo artimųjų dėmesio savo egoistiškiems tikslams, o paskui trokšti, kad jie ramiai išklaustų Evangelijos žinia, kur Viešpats kalba apie visiškai kitokius prioritetus. Žmonės nelengvai leidžiasi sutrukdomi vieną kartą, o ką jau kalbėti, kai į juos kreipiamės kelis kartus, kalbėdami apie visiškai savyje nesiderinančius dalykus ir drauge mėginami savyje suderinti tai, kas nesutaikoma.

Veidmainystė niekada negali būti palaiminga. Kaip tik todėl atskiro pasvarstymo reikalauja ir visi tie į mus sviedžiami „neapykantos akmenys“, su kuriais susiduriame savo gyvenimo kelyje. Iš tiesų, galima kalbėti apie „nepateisinamą neapykantą“, kurią patiriame dėl to, kad priklausome Kristui ir ja turime teisę didžiūotis. Drauge yra ir „teisėta neapykanta“, dėl kurios turėtume muštis krūtinėn. Tai neapykanta, kurią užsitarnavome. Neapykanta, dėl kurios turėtume nurausti iš gėdos. Neapykanta ir persekiojimai nebūtinai skirti mums todėl, kad nešiojame krikščionio vardą. Gali būti, jog kiti sukyla prieš mus todėl, kad nesugebame išlikti savo pašaukimo aukštumoje. Mes turime teisę jaustis džiūgūs ir palaiminti, stovėdami prieš mus nukreiptame neapykantos debesyje tik tada, jei tai susiję su Kristaus vardu, o ne tada, kai tuo paliudijama mūsų pačių menkystė, nesugebėjimas išlikti savimi ar mūsų išdavystės. Mes esame pašaukti būti „nepatogiais“ žmonėmis, bet kodėl taip stengiamės kuo patogiau įsitaisyti gyvenime?

Pagal „Vatikano radiją“ parengė
N. Šmerauskas

LIETUVIŲ TELKINIAI

DETROIT, MI

DALYVAUKIME VASARIO 16-OSIOS MINĖJIME

LIŪDA RUGIENIENĖ

JAV Lietuvių Bendruomenės Detroito apylinkė Lietuvos nepriklausomybės 90-tosios sukakties minėjimą rengia vasario 24 d. 12:15 val. p. p. Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos Kultūros centre.

Sunku patikėti, kad šiemet sukanka jau 90 metų nuo 1918 metų, kai Lietuva paskelbė savo nepriklausomybę. Jei visą tą laikotarpį būtume buvę laisvi, Lietuva šiandieną būtų kitoks kraštas, ir mes būtume kitokie. Mažai kas iš mūsų būtume atvykę į JAV, nors ir labai svetingą kraštą, nebūtų iš Lietuvos taip gausiai išvykę nei politinių, nei ekonominių sumetimų paskatinti gyventojai. Tai sunku Lietuvos žmonių išbandymo laikotarpis, pareikalavęs daug aukų, išugdęs daug didvyrių, išauginęs kūrybingumą, ryžtą ir suma-

su juo artimiau susipažinti, pabendrauti, kai ko pasiklausti.

Į minėjimą yra pakviesti dalyvauti Kongreso nariai Joe Knollenberg ir Thaddeus McCotter. Abu šie atstovai yra mums brangūs, nes jie Lietuvai daug padėjo, ypač kai ta pagalba buvo itin reikalinga, pavyzdžiui, dirbant dėl Lietuvos įstojimo į NATO. Kongreso narys McCotter yra vienas iš Kongreso rezoliucijos nr. 128 autorių, kurioje teigiama, jog Rusija turi atsiprašyti Lietuvos, Latvijos ir Estijos už neteisėtą okupaciją ir aneksiją nuo 1940 m. iki 1991 metų. Rezoliuciją Kongresui pasiūlė John Shimkus (R-IL) kartu su aštuoniais kitais nariais, tarp kurių yra ir Thaddeus McCotter (R-MI) ir kitas Michigano valstijos Kongreso narys Michael Rogers (R-MI). Ši rezoliucija yra labai svarbus dokumentas Lietuvos valstybei, ja primenama, kad Lietuva buvo nepriklausoma nuo 1918, o ne nuo 1991 metų. Rusija, nors ir buvo pripažinusi 1918 m. Lietuvos nepriklausomybės paskelbimą, dabar to fakto prisiminti nenori.

Michigano respublikonų partijos pirmininkas kalba JAV LB Detroito apylinkės Vasario 16-tos minėjime 2007 m. **Jono Urbono** nuotr.

numą. Vienus gyvenimas sužlugdė, kiti pasiekė dvasinių aukštybių. Vasario 16-tosios ir Kovo 11-tosios proga turime valandėlę sustoti ir pamąstyti, ką tie nueiti 90 metų mums reiškia ir koku keliu eisime toliau, ko turi siekti mūsų tauta ir ko siekia Lietuvos valstybė.

Pagrindiniu Detroito telkinio šventės minėjimo kalbėtoju yra pakviestas LR gen. konsulas Čikagoje Arvydas Daunoravičius. Čikagos lietuviai konsulą nuolatos mato įvairiuose renginiuose, tai bendraujant su moksleiviais, tai su sportininkais ar su įvairiais kultūros žmonėmis, verslininkais. Čikagoje yra generallinio konsulato raštinė, kur galima nuvykti ir pasiteirauti įvairiais rūpimais klausimais. Detroito mes tokios galimybės neturime, todėl mums yra svarbu ne tik konsulą išgirsti, bet ir

į minėjimą pakviestas Michigano respublikonų partijos pirmininkas Saulius Anušis, kuris kartu yra ir Lietuvos Respublikos garbės konsulas Michigano valstijoje. Didžiujam Sauliumi, kuris išaugo Detroito lietuvių jaunimo gretose ir šiuo metu yra pastebimas ne vien mūsų valstijoje, bet ir visoje Amerikoje. Skaitome apie jo veiklą amerikietiškoje spaudoje, matome televizijos laidoje visos Amerikos mastu, ypač kai Sauliui pasisekė suorganizuoti ankstyvus Respublikonų partijos pirminius prezidentinius rinkimus Michigano valstijoje. Partija Sauliaus darbą tikrai vertina.

JAV ir Lietuvos himnus giedos Kristina Petrauskaitė. Meninę programą dalį organizuoja Vida Šimaitytė. Minėjime dalyvaus jos vadovaujamas Merginų vokalinis ansamblis, pianistė Ada Šimaitytė ir deklamuojuojas Valdas Piestys. Prieš minėjimą 10:30 val. r. Dievo Apvaizdos lietuvių bažnyčioje (25335 W. Nine Mile Rd., Southfield, MI) bus aukojamos šv. Mišios. Jas atnašaus kun. Ričardas Repšys. Vasario 16-tosios proga bus renkamos aukos JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybai.

Minėjime ir šv. Mišiose yra kviečiami dalyvauti Detroito ir apylinkių lietuviai, laukiami ir iš tolimesnių vietovių. Valdyba tikisi, kad dalyvausime taip, kaip ir pernai – gausiai. Bus ir vaišės. Detroito apylinkės valdybą sudaro: pirmininkas Algis Rugienius, vicepirmininkė Auksė Venčienė, Linas Barauskas, Alė Butkūnienė, Paulius Butkūnas, Jūratė Maier, Arūnas Stapušaitis ir Virga Šimaitytė.

„DRAUGAS“ informuoja, „DRAUGAS“ formuoja;
„DRAUGAS“: išivijos ir Lietuvos jungtis!

SU PALAPINE Į SKANDINAVŲ FESTIVALĮ

GRAŽINA KRIAUCIŪNIENĖ

Nr. 5

Dabar indėnai turi „casino“ kur kvaili baltieji savo pinigus pralošia ir indėnams palieka. Visi buvo linksmi nusiteikę, kai Ree (Sioux genties narys) atkreipė susirinkusiųjų dėmesį, kad bus rinkliava labdarai. Būtent, kiek čia surinks pinigų, antra tiek vietinis bankas pridės ir pinigai bus siunčiami į Norvegiją. Iš ten kelias į Afriką pirkti vaikams skiepus nuo AIDS. Kiek mačiau, visi bent dolerį imetė į rinkliavos dėžutes. Vėliau buvo parinkti penki asmenys, kurie vėjo tunelyje bandė kuo daugiau pinigų, skrendančių ore, sugriebti. Keliems pasisekė daugiau nei tūkstantį sugauti. Visiems penkiems buvo padovanoti bilietai į „en to tre“ restoraną. Turint omeny, kad šis pasirodymas vyko dukart per dieną keturias dienas, nemažai pinigų buvo surinkta.

Kadangi Romualdo lankomas koncertas užsitęsė ilgiau, tai man irgi teko ten prie durų pastovėti, dalį koncerto matyti bei girdėti. Bet tiek daug čia visko yra, keliauju toliau. Helsinkio salėje maisto nebuvo, bet buvo daugybė kioskų su įvairiais gaminiais. Labai patiko šiaudinukai, bet... kur didesni, sudėtingesni, reikia užsakyti. Čia neparduoda. Taip pat kaina nepažymėta. O kokių buvo įdomių gėlių, vainikų, net gaidys, visi nupinti, sudėti iš šiaudų. Toliau mirgėjo kalėdinės eglutės įvairių spalvų stikliniai papuošimai, labai meniškai nudažyti. Pakalbėjau su pardavėja. Sakė, pati juos puošia. Klausiau, kiek ilgai užtrunka vieną nudažyti. Sako, nežino, nes iš karto dešimt dažo. Reikia palaukti, kol dažai nudžius prieš pereinant į kitą spalvą. Dar pagalvojusi pasakė, kad ir nenori žinoti, kiek laiko praleidžia.

Bevaikstant tarp salių reikia sutiktus asmenis klausiti „iš kur esate“, nes čia vaikšto slapti „vikingai“ ir jei juos užklausi, laimėsi šimtą dolerių. Tai genialus būdas konservatyvius skandinavus paskatinti su nepažįstamais bent kiek pabendrauti. Vieną rytą šalutinėje salėje buvo labai įspūdingas modernus baletas ant slidžių. Tarp minėtų muzikantų vaikščiojo ir senoviškai apsirengusių. Mačiau Tro-

liną, Dala „arklį“ su prižiūrėtoju, Thor su kūju, lydima trolio ir gana daug moterų, apsilvusių savo tautiniais rūbais. Nustatytu laiku keliose salėse vyko kai kurių rankdarbių pamokos, kai kur mokė kaip gaminti. Buvo daug medžio drožinėjimo, verpimo, mezgimo, klumpių dažymo, audimo. Čia pamačiau vienas stakles, audėjo sumodernintas. Iki šiol, kiek teko matyti, siūlai užmetami ir suvyniojami. Audžiant po truputį atsivynioja. Kiek atsime nu, Lietuvoje audėja, pas kurią užsakau jubiliejinę juostas, iš karto „užmeta“ siūlus penkiolikai juostų, tai yra apie keturiasdešimt penkis jardus. Šiose staklėse špulės sudėtos audimui neatvyniotos. Šiuo metodu jis vienu užmetimu gali išausti šešis šimtus jardų. Berašydamas pagalvojau, kad tai labai daug. Patikrinau savo siūlus. Ant vienos paprastų siuvimo siūlų špulės pažymėta – trys šimtai jardų.

Moderniškos staklės.

Vakare abuėjome į pagrindinę salę. Šį vakarą koncertavo Ronnie Milsap, o po jo Lorrie Morgan. Mūsų bilietai buvo arčiau scenos, minkštos kėdės, bet siauros ir arti sustumtos, tad teko sėdėti tiesiog petis į petį su kaimynu. Po koncerto minia žmonių laukia autobusų važiuoti, kas į automobilių pastatymo aikštę, kas į savo motornamius. Tik privažiuojant autobusui, matosi kuris kur važiuos. Dažnai vieni atsitraukia, kad toliau stovintys galėtų įlipti. Autobusas važiuoja į jiems reikiamą vietovę.

Bus daugiau.

Šiaudinukų paroda.

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ

7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių
bei kitų skausmų gydymas

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
VIK DUGAR, MD

Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.

Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

SKELBIMŲ SKYRIAUS
TEL. 773-585-9500

„SAJŪDŽIO ŽINIOS“

Atkelta iš 5 psl. Atrodytų, kad labai svarbia data laikytina 1988 m. birželio 3-ioji, kada ryte posėdžiavo E. Vilko vadovaujama komisija, o vakare vykusiame renginyje ne mažiau nei 500 žmonių „sausakimšoje salėje“ puoselėjo viltį, kad bendrų pastangų dėka bus rastas būdas, kaip užbaigti šnekas ir konstruktyviai pereiti prie konkrečių darbų. Čia buvo pasiūlyta sudaryti organizacinę grupę Persitvarkymo sąjūdžiui organizuoti. Auditorija siūlė žmones, kuriuos ji pažinojo kaip tikrus persitvarkymo šalininkus. Birželio 8 d. įvyko pirmasis iniciatyvinės grupės posėdis. Posėdis vyko Kunigaikščių rūmų „griuvėsiuose“, nes niekas kitas nedrįso jos priglauti.

Trečiajame „Sąjūdžio žinių“ numeryje trumpai aprašomas persitvarkymo Sąjūdžio iniciatyvinės grupės atstovų susitikimas su Lietuvos KP Centro komiteto sekretoriumi Šepečiu. Susitikime dalyvavo ir S. Imbrasas bei Lietuvos KP CK kultūros

skyriaus vedėjas Justas Paleckis. Ten dalyvavęs A. Čekuolis siūlė, kad Lietuvos trispalvė taptų LTSR vėliava. „Atimtume paskutinį simbolį iš mūsų separatistų, nacionalistų ir ekstremistų“, sakė jis. V. Landsbergiui klausimas buvo „arba – arba“. „Arba persitvarkymo jėgos, arba biurokratija. Ši skiriamoji linija eina ir per partiją, ir valdančius organus, ir asmenis. Nesunku įsivaizduoti tuos, kurie gal ir sutiktų persitvarkyti, bet nenori skirtis su privilegijomis. Biurokratai nenori atiduoti savo galios. Reikia ją atimti. Mūsų Sąjūdis padės pažangiai partijos daliai įveikti konservatyviąją.“ J. Juozeliūnas palietė ir dvasinę žmogaus ekologijos problemą: „Mes nieko nepasieksim be gyvo, dvasingo žmogaus. Tik toks žmogus gali persitvarkyti iš esmės. Tam reikia pajungti visą kompleksą, kas formuoja žmogaus dvasinę sandarą.“

Bus daugiau.

Margumynai

Kas ir kada išrado degtuką

1669 metais Hennig Brandt atidengė fosforą, to dėka pradėjome artėti prie degtuko sukūrimo. 1810 m. Caniard de Latour, o 1816 m. Francois Derosine pradėjo gaminti primityvius degtukus, bet tikra degtuko pradžia laikomi 1827 metai, kai anglas John Walker pagamino degtuką su galvute. Degtuką patobulino prancūzas Charles Sauria 1831 metais.

Pradžioje naudotas baltasis fosforas buvo labai nuodingas. 1870 metais švedams pavyko degtukus gaminant panaudoti nenuodingą raudonąją fosforą.

Iki 1930 metų Lietuvoje veikė 5

degtukų fabrikai. Po to veikė tik vienas fabrikas Kaune, kol švedai Klaipejoje pastatė antrąją fabriką. Metinė degtukų gamyba buvo 60–64 milijonai dėžučių. Eksportavome apie 100 tonų už 200,000 litų.

Eugenius Gerulis

„Seklyčioje“ kalbėjo du kunigai iš Lietuvos

EDVARDAS ŠULAITIS

Marquette Park lietuvių apylinkėje įsikūrusi „Seklyčia“ vis tebeatraukia mūsų tautiečius iš visų Čikagos apylinkių. Tą galima pajusti per ten vykstančius trečiadieninius susibūrimus.

Sausio 23-iąją kitados lietuviais išgarsėjusiame Čikagos Marquette Park dar tebeveikiančiame restorane „Seklyčia“ buvo galima sutikti retą svečią iš Lietuvos – kun. Rimvydą Adomavičių. Dabar Neringos lietuvių katalikų parapijoje besidarbuojantis dvasininkas yra gerai pažįstamas Čikagos lietuviams, mat nuo 2002 m. sausio iki 2005 m. birželio jis tarnavo Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijoje Marquette Park, kur parapijiečių buvo labai gerbiamas ir mėgiamas.

Kun. R. Adomavičiaus populiarumas buvo toks didelis, kad „Amerikos lietuvio“ skaitytojai 2005-aisiais jį išrinko „AL Metų žmogumi“ ir labai liūdėjo, kad prieš parapijiečių valią iš Marquette Park buvo išprašytas.

Pasidalino piligriminės kelionės išpūdžiais

Į savo trumpą viešnagę Čikagon šį kartą kun. R. Adomavičius leidosi su savo geru bičiuliu – Tauragės įgulos karo kapelionu, kapitono laipsnį turinčiu Remigijumi Monstvilu, kuris apie savo neilnius darbus papasakojo ir tradicinių trečiadieninių popiečių „Seklyčioje“ lankytojams.

Tolimus svečius gausiam į „Seklyčią“ susirinkusių tautiečių būriui pristatė popiečių vadovė Rita Šakenienė, pakeitusi ilgametę šių renginių vedėją Eleną Sirutienę.

Pirmasis į klausytojus prabilo kun. R. Adomavičius, daugiausiai pasakojęs apie pernai pavasarį įvykusią piligriminę kelionę į Šventąją žemę, pasidalino Jeruzalėje, Tiberijoje, Betliejuje bei kitose vietovėse patirtais išgyvenimais. Jo teigimu, ten matyti vaizdai jam padarė didžiulį išpūdį.

Kun. Rimvydas taip pat trumpai apibūdino ir gyvenimą Lietuvoje, kur, pasak jo, ekonominė situacija gerėja. Vėliau dvasininkas atsakė į klausyto-

Tauragės įgulos karo kapelionas Remigijus Monstvila papasakojo apie gyvenimą Afganistane.

jų pateiktus klausimus, kurių buvo nemažai.

Kun. R. Monstvilas pasakojo apie gyvenimą Afganistane

Susirinkusius tautiečius sudomino ir antrojo svečio – kun. R. Monstvilo pranešimas. Beje, šis dvasininkas Čikagoje taip pat nėra naujokas – jis čia lankosi jau trečią kartą.

Na, o Afganistane kun. Remigijui buvo proga apsilankyti du kartus (iš viso ten praleido 10 mėnesių). Pirmą kartą toje karo nualintoje šalyje pabuvojo 2005 m. vasarą, kuomet nuvyko pas Lietuvos vadovaujamos Goro provincijos atkūrimo grupės (PAG) kariškius, kur šv. Mišias laikydavo kariškoje palapinėje su įrengtu mažu altorėliu ir sustatytomis kėdėmis. Panašioje aplinkoje šiam karo kapelionui teko šv. Mišias aukoti ir tų pačių metų pavasarį, kai jis lankė Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Kęstučio motorizuotojo pėstininkų bataliono karius, tarnaujančius Irake. Pernai kun. Remigijus Afganistane praleido beveik 7 mėnesius.

Kalbėtojas popietės dalyviams nupiešė liūdną Afganistano gyventojų būklę, kuri primena greičiau XVII a. Europos kraštų žmonių buitį. Kai muose vaikai mokomi palapinėse ir tik vasaros metu, nes žiemą ten labai šalta. Beje, dabar į mokyklą jau gali eiti ir mergaitės, tai anksčiau buvo draudžiama. Afganistane labai jaučiamas kuro trūkumas, žmonės dažniausiai šildosi naudodami per vasarą sudžiovintą gyvulių mėšlą. Tačiau to krašto gyventojai, kiek kalbėjusiam teko patirti, yra vaišingi, draugiški žmonės.

Kun. Remigijus, kuris prieš tapdamas karo kapelionu, yra buvęs Klaipėdos Švč. Mergelės Marijos Taikos Karalienės bažnyčios vikaru, pažymėjo, kad lietuvių atliekama misija Afganistane yra svarbi ir reikalinga. Jo nuomone, padėtis tame krašte po truputį gerėja. Ir antrajam kalbėtoji netrūko klausimų iš susirinkusių mūsų tautiečių.

Pietų metu bendravo su buvusiais parapijiečiais

Po pranešimų ir klausimų–atsakymų programos vedėjas R. Šakenienė padėkojo svečiams už jų pasirodymą „Seklyčioje“ ir įteikė voką su auka nuo šio renginio dalyvių.

Susirinkusieji buvo vaišinami „Seklyčios“ restorano paruoštais pietumis. Tačiau svečiai iš Lietuvos nesėdo prie vaišių stalo, o laiką leido eidami prie staliukų, kalbėdamiesi su tautiečiais. Čia ypač daug pažįstamų rado kun. Rimvydas, trejus su puse metų praleidęs tarp Marquette Park lietuvių. Šiam dvasiškiui tai buvo reta proga pabendrauti su jau ilgesnį laiką nematytais pažįstamais.

Vėliau kun. Rimvydas mums pritarė, kad buvo išsiilgęs Čikagoje gyvenančių mūsų tautiečių, parodžiusių savo tyrus jausmus tada, kai neplanuotai turėjo apleisti jam brangią Marquette Park lietuvių parapiją, iki šios dienos vis dar neturinčią lietuviškai kalbančio kunigo.

Iš Čikagos šie dvasiškiai sausio 26 d. išvyko paatostogauti į Meksiką, o iš ten grįžę ir dar pora dienų čia paviešėję jie vasario 6 d. leisis atgal į Lietuvą, kur jų laukia kasdieniniai darbai.

Linkime jiems geros kloties kelionėje ir tėvynėje.

Rimvydas Adomavičius kalbasi su tradicinių trečiadieninių popiečių „Seklyčioje“ lankytojais. Edvardo Šulaičio nuotraukos.

2008 m. Lietuvos Švietimo ir mokslo ministerijos (ŠMM) konkursas dėl mokslinių pasiekimų premijų užsienio lietuviams mokslininkams

Lietuvos Švietimo ir mokslo ministerija paskelbė 2008 m. konkursą premijoms už mokslinius/akademinus pasiekimus užsienyje gyvenantiems lietuviams bei lietuvių kilmės mokslo bei kultūros darbuotojams. Kandidatų paraiškas konkursui pateikia Pasaulio Lietuvių Bendruomenė arba kitos užsienio šalių lietuvių bendruomenės. Jeigu šalyje lietuvių bendruomenės nėra, paraiškas gali pateikti pavieniai mokslininkai tiesiogiai Lietuvos Švietimo ir mokslo ministerijai žemiau nurodytu adresu.

Salygos ir dokumentai:

1. Konkurse gali dalyvauti mokslo laipsnį ir (ar) pedagoginį vardą turintys Lietuvos Respublikos piliečiai ilgiau nei trejus metus nuolatiniai gyvenantys užsienyje bei lietuvių kilmės asmenys pateikę krašto lietuvių bendruomenės išduotą užsienio lietuvių kilmę patvirtinantį pažymėjimą.

Tai gali būti vietinės lietuvių bendruomenės patvirtinimas, kad esanti/s Lietuvių Bendruomenės narys/ė, ir dar geriau, jeigu būtų pažymima kad dalyvaujate jos veikloje.

2. Paraišką teikiančiojo/s CV

3. Konkursas skelbiamas 5 premijoms:

– Premija už pastarojo dešimtmečio pasiekimus mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtos veikloje humanitarinių ir socialinių mokslų srityse;

– Premija už pastarojo dešimtmečio pasiekimus mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtos veikloje fizinių, biomedicinos ir technologinių mokslų srityse;

– Premija už viso gyvenimo nuopelnus mokslui ir pasiekimus humanitarinių ir socialinių mokslų srityse;

– Premija už viso gyvenimo nuopelnus mokslui ir pasiekimus fizinių, biomedicinos ir technologinių mokslų srityse;

– Premija už mokslo pasiekimų ir patirties sklaidą.

(Pageidaujamas kuo platesnis aprašymas jūsų mokslinių atsiekimų, bendravimas su Lietuvos mokslinėmis įstaigomis, bendradarbiavimas su atskirais mokslininkais, įnašas į Lietuvos mokslą, jūsų publikacijos. Rekomenduotinas pateikimas bent dvejų rekomendacijų iš jūsų darbovietės, darbo vadovų, patvirtinančių bendrus jūsų mokslinius/akademinus/kultūrinius/kūrybinius pasiekimus.)

4. Paraišką premijai su atitinkamais dokumentais pateikiamas, jeigu esate JAV gyvenantys, tiesiogiai elektroniniu paštu:

Bstasys@aol.com WORD formate, double space, Times New Roman 12 arba Arial 10 dydyje iki š. m. vasario mėn 29 d. Visa paraiška neturi viršyti 8 puslapių. Lietuvių

rašybos ženklai nebūtini. Pageidaujama kalba – lietuvių, bet prašant, išimtiniais atvejais, gali būti ir anglų. Kiti, ne Lietuvoje gyvenantys, raginami pateikti paraiškas per gyvenamųjų kraštų lietuvių bendruomenes, kurių adresai randami: **www.PLBe.org**.

Ten, kur lietuvių bendruomenių nėra, paraiškas galima pateikti tiesiogiai Lietuvos SMM žemiau nurodytu adresu.

Tolimesnė informacija ir instrukcijos (žiūr. **www.smm.lt** 2007 m. spalio 22 d. Švietimo ir mokslo ministro įsakymas Nr. 2047). Iškilus neaiškumams dėl paraiškų turinio ir įsakymo Nr. 2047, prašau kreiptis el. paštu į Gribauskienę:

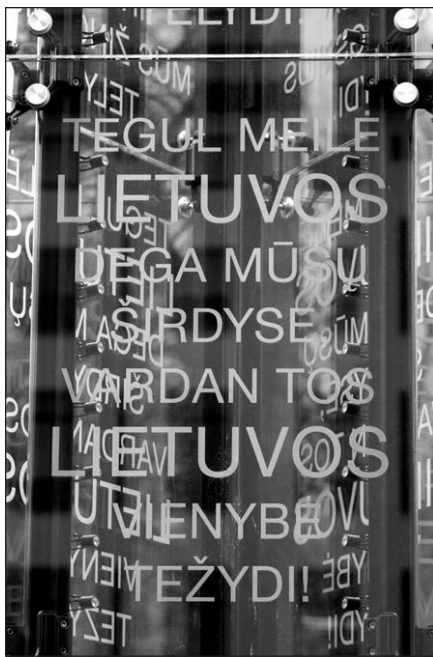
ausra.gribauskienė@smm.lt

Dr. Stasys Bačkaitis
JAV LB KV vicepirmininkas
mokslo reikalams PLB Švietimo komisijos narys

LIETUVOJE GAIVINAMAS VINCO KUDIRKOS ATMINIMAS

**DR. ALDONA
KACĖRAUSKIENĖ**

Vilniečiai ir sostinės svečiai jau nuo vasaros vidurio pastebėjo Savi- valdybės aikštėje statomą paminklą, skirtą Lietuvos himnui ir jo autoriui Vincui Kudirkai (1858-1899). Idėją pastatyti paminklą iškėlė 2000-aisiais įsikūręs Labdaros ir paramos fondas Vinco Kudirkos vardui įam- žinti. Paminklas statomas ne tik vy- riausybės ir savivaldybės lėšomis. Daug pinigų paaukojo visuomenė.

Ant aikštėje iškilusios stilizuotos varpinės kolonos – Lietuvos him- no žodžiai.

Gedimino Savickio (ELTA) nuotr.

Sausio 12 d. Balio Dvariono mu- zikos mokykloje įvyko Vilniaus uni- versiteto prof. lituanistės Reginos Koženiauskiene parengtos knygos „Būkim šviesos ir tiesos vaikai“ sutiktuvės. Tai V. Kudirkai skirta ju- biliejinė studija, kuri praplečia mūsų žinias apie „vieną iš mūsų valstybės simbolių – Lietuvos himną ir jo autorių“. Šie du akcentai – paminklas ir knyga skirti V. Kudirkos 150-osioms gimimo ir „Tautiškos gies- mės“ 110-osioms metinėms. Taigi šiuos metus drąsiai galime vadinti V. Kudirkos metais. Vykstantys rengi-

niai žadins mūsų patriotinius jaus- mus, padės teisingiau įvertinti tai, ką pasiekėme per aštuoniolika atgautos Nepriklausomybės metų, ir nukels į praeitį, primins kilnias asmenybes, gyvenusias ir dirbusias dėl tautos ide- alų. Anot autorės, toks žadinimas tampa ypač aktualus pilietiško krizės laikotarpiu, kai tauta pradeda abejoti savo galiomis ir tampa abeji- ga viskam, kas vyksta aplinkui.

Knygoje rasime daug žinių apie V. Kudirką ir jo aplinką. Aptariama jo gimtinė Paežeriai, tėvų šeima, Mari- jampolės gimnazija, kurioje porą me- tų studijavo be pašaukimo būti ku- nigu, Varšuvos universitetas, kuriame studijavo filologiją ir mediciną, Šakiai ir Naumiestis, kur gyveno bai- gęs studijas ir intensyviai dirbo. Skai- tydami savo vaizduotėje išvystame gražų, patrauklų žmogų, labai gabų, Dievo apdovanotą daugybe talentų: turėjo gražų balsą, absoliučią muzi- kinę klausą, gerai eiliavo, taikliai rašė publicistinius straipsnius, visa esybe prie savęs traukė žmones, visų buvo mylimas ir gerbiamas už taktiškumą, sąžiningumą, darbštumą, pa- sišventimą tėvynei.

Daug vietos skiriama V. Kudirkos pasaulėžiūros aptarimui. Iki šiol pasirodžiusioje literatūroje V. Kudirką priimta laikyti bedieviu. R. Kože- niauskiene, gerai išanalizavusi jo biografiją, pasitelkusi ne vieną faktą, šį teiginį sugriauna. Jis „nekalbėjo prieš tikėjimą, nesakė, kad tikėjimas tautai nereikalingas. Niekada niekie- no tikėjimo jausmų neįžeidė, niekada nebornojo prieš Dievą.“ Atvirksčiai, Vincas prašo Dievą pagalbos (be- dievis nesikreiptų į Dievą) ir sakosi gyvenęs „ramia sąžine“. Recenzuo- damas satyrinę Stasio Matulaičio apysaką „Parmazonas“, jis pabara autorių už tai, kad šis vietomis „per- žengia satyros ribas, kai ima juoktis iš Dievo“. V. Kudirka buvo susirū- pinęs, kad vaikai tikėjimo tiesų būtų mokomi lietuviškai, kad lietuviai išpažintų eitų atlikti savo gimtąją kalbą. Savo dievobaimingai seseriai Jonieškai gyvenimo pabaigoje taip kalbėjo: „Ateis tokie laikai, kad maskoliaus čia nebus, bus Lietuva...“

Savivaldybės aikštėje kyla paminklas V. Kudirkai.

Gedimino Savickio (ELTA) nuotr.

A † A BRONEI NAINIENEI

mirus, giliai užjaučiame jos vyrą BRONIŲ, dukras LAIMĄ ir RŪTĄ bei jų šeimas.

Krumplių šeima

Dabar maldaknyges draudžia, o tada galėsi laisvai, rūtų šakelę įsidėjusi, neštis rankoje.” „Tai V. Kudirkos pagarba krikščioniškajai tradicijai, jautai nuo vaikystės. Pagarba, atė- jusi iš bendruomenės dorovės ir este- tinio jausmo sampratos. Jam gražus katalikės lietuvės, einančios į baž- nyčią, paveikslas: neštis maldų knygą rankoje, rūtų šakelę įsidėjusi”, – rašo knygos autorė. Skaitytojui aišku, kad visa tai nėra bedievio pozicija. Tiesa, mielai bendravęs su kunigais patrio- tais, ne kartą kritikavo nutautėjusius nedorus kunigus, pataikaujančius pa- saulietinei valdžiai, besiveržiančius į politiką, siekiančius patekti į svetimą valdžią”.

1898 metais, likus tik metams iki V. Kudirkos mirties, šeštajame „Var- po“ numeryje, minint šio V. Kudirkos įsteigto leidinio dešimtmetį, buvo iš- spausdinta „Tautiška giesmė”. Jai muziką sukūrė pats žodžių autorius. Ši giesmė taip atitiko tautinį atgimi- mą pakilusių lietuvių jausmus, kad ją giedodami įvairiuose susibūrimuose atsistodavo. Ypač iškilmingą skam- besį „Tautiška giesmė” įgavo 1905 metų Didžiąjame Vilniaus Seime, kai ją, publikai reikalaujant, net tris kar- tus atliko choras, taip pat 1917 me- tais vykusiame Lietuvos seime Petra- pilyje ir Vilniaus konferencijoje. 1920 metais vykusiame Steigiamojo Seimo posėdyje atstovai stovėdami taip pat sugiedojo „Tautiška giesmė”, kuri sa- vaime įsitvirtino visuomenėje kaip Lietuvos himnas. „Tautiška giesmė” pasirinkus himnu buvo aukščiausiai įvertinta V. Kudirkos asmenybė, jis visuotinai pripažintas kaip žmogus ir kūrėjas. Mums mūsų himnas ir gra- žiausias, ir brangiausias”, – rašo

Koženiauskiene. Ne kartą teko gir- dėti švelnų priekaištą himno autoriui už tai, kad nepaminėjo Dievo vardo. Tokį priekaištą V. Kudirkai teko iš- girsti dar gyvam esant. Į tokį prie- kaištą kunigui Ūsui V. Kudirka at- sakęs: „Kunige, tu nežinai Šv. Rašto, ten draudžiama minėti Dievo vardą be reikalo.”

Tėvynės ir Dievo meilės santykių knygoje „Būkim šviesos ir tiesos vai- kai” įtikinamai atskleidžia prof. R. Koženiauskiene: „Meilė Tėvynei yra tokia dorybė, kurią ugdo ir Katalikų bažnyčia. Juk Tėvynė taip pat duota Dievo.” Remdamasi „Tautiškos gies- mės” kreipiniais, knygos autorė su- kūrė „Dešimt Lietuvos meilės įsakymų”.

Himno kreipinius arba Lietuvos meilės įsakymus autorė aptaria, ci- tuodama V. Kudirkos publicistiką, išspausdintą „Varpo” skyriuje „Tėvy- nės varpai”. Ji į pagalbą ne kartą pasitelkia Šv. Raštą, savo teiginiams įrodyti cituoja V. Kudirkos bendra- amžių pasisakymus. Taip pat neven- gia mūsų laikų politikų išvalgų. Dažnai cituojamos prof. Vytauto Landsbergio kalbos, rasime mokinių rašinių ištraukų.

Leidinyje pirmiausia skiriamas jaunimui, taip pat tiems, kurie do- misi lietuvių tautinės kultūros istori- ja. Knygoje rasime žinių ir apie kitus valstybės simbolius – herbą ir vė- liavą; paryškintomis raidėmis prime- namos kiekvienam lietuviui žinotinos ir įsimintinos datos, susijusios su mūsų valstybės simboliais. Daugiau negu pusę leidinio sudaro vertingos iliustracijos, kurios ne tik papuošia knygą, bet yra informatyvios, įdo- mios.

Margumynai

Į Turkmėniją sugrįžo uždrausti opera ir cirkas

Opera ir cirkas, kuriuos panaiki- no prieš septynerius metus Turkmė- nijos prezidentas iki gyvos galvos Saparmurad Nijazov, kaip „sveti- mus” turkmėnams, buvo sugrąžinti valdančio daugiau kaip metus naujo prezidento sprendimu. S. Nijazov mirė 2006 metų gruodį nuo širdies priepuolio, o nauju valstybės vadovu rinkimuose 2007 metų lapkritį išrinktas Gurbanguly Berdymuchamedov.

Per susitikimą su inteligentijos atstovais prezidentas papasakojo ke- tinąs atgaivinti operą, atidaryti Aš- chabad modernų kino teatrą ir vėl leisti rengti cirko vaidinimus, pir- miausia – Turkmėnijos raitelių ant žirgų pasirodymus, pranešė valsty- binė televizija. Esant S. Nijazov ope- ros ir baletų teatras buvo nugriautas buldozeriais, kino teatrui naudojami kaip pagalbinės patalpos, o cirko pas- tatas stovėjo tuščias. „Šiandien mūsų šalies gyvenime prasidėjo naujas lai- kotarpis, kurį mes pavadiname di- džiojo atgimimo epocha”, – sakė rodo- mas per televiziją G. Berdymu-

chamedov.

Valdęs daugiau kaip 20 metų eks- centriškas diktatorius taip pat už- draudė baletą, auksinius dantis, barzdą, televizijos vedėjams naudoti kosmetiką, fonogramas per vestuves ir įvedė vairuotojams savo sukurto turkmėnų moralinio kodekso „Ruch- nama” egzaminus vairuotojams. Ta- pęs šalies vadovu G. Berdymuchame- dov paskelbė, kad bus vykdoma rin- kos ekonomikos politika, skatinamos užsienio investicijos, jis panaikino kai kuriuos pirmtako įvestus griežtus ap- ribojimus. Tačiau S. Nijazov portre- tai, kaip ir anksčiau, kabo pastatuo- se, Ašchabad centre tebestovi jo pa- auksuota statula, o velionio presiden- to veikalas „Ruchnama” nagrinėja- mas visose mokyimo įstaigose.

Tuo tarpu Vakarai pažymi, jog daug gamtinių išteklių turinti šalis vis dar pati save atskiria nuo pasaulio ir ragina naują Turkmėnijos valdžią sparčiau pradėti liberalizavimą bei paleisti į laisvę uždarytus už grotų S. Nijazov priešininkus. **BNS**

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆**Paminėjimo pamaldos už a. a.** kuratorę Alviną Šabanas-Wells vyks vasario 9 d., šeštadienį, 10 val. r. Ziono evangelikų liuteronų bažnyčioje, 9000 S. Menard, Oak Lawn, IL 60453. Kviečiame visus dalyvauti.

◆**Vasario 9 d. 6 val. v.** Lietuvių dailės muziejuje, 14911 127th Street, Lemont, įvyks šių metų Tarptautinio Čiurlionio pianistų konkurso laimėtojo Edvino Minkštimo koncertas. Koncertą ruošia „Saulutė“.

◆**Vasario 16-osios Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas** Maria gimnazijos salėje Čikagoje vyks vasario 10 d., sekmadienį, 1 val. p. pagrindinis kalbėtojas – buvęs Lietuvos kariuomenės vadas gen. mjr. Jonas Algirdas Kronkaitis. Muzikinę programą atliks tarptautinių konkursų laureatas Edvinas Minkštimas. Minėjimą rengia ALTO Čikagos skyrius, pirm. Evelina Oželienė.

◆**Tradicinis Jaunimo centro Vasario 16-osios minėjimas** vyks kavinėje, vasario 16 d., šeštadienį, 3 val. p. p. Tema: „Vasario 16-oji ir šiandieninė Lietuva“. Kalbės adv. Povilas Žumbakis, kuris atkūrus nepriklausomybę Lietuvoje, padėjo atnaujinti šalies teisinę sistemą. Dalyvaus Cook County atstovė etniniam reikalams Pat Michalski. Programą atliks muzikės Jolantos Banienės fortepijono klasės mokinės Berta Brazdeikytė bei Indrė Genevičiūtė ir muzikės Loretos Karsokienės estradinio dainavimo studijos „Tu ir aš“ dainininkės. JC Moterų klubo narės vaišins gardžiais užkandžiais.

◆**JAV LB Lemont apylinkės valdyba** maloniai kviečia visuomenę į Nepriklausomybės dienos minėjimą, kuris vyks vasario 17 d. 12:30 val. p. p. PLC Fondo salėje, 14911 127th St., Lemont, IL. Pagrindinį pranešimą padarys LR Generalinis konsulas Čikagoje Arvydas Daunoravičius. Meninę programą atliks dūdų orkestras „Gintaras“, solistės Genovaitė Bigenytė, Nijolė Penikaitė ir tautinių šokių grupė „Spindulys“.

◆**Balandžio 25–27 dienomis** Balzeko lietuvių kultūros muziejuje vyks

filatelijos ir numizmatikos paroda LITHPEX XXX. Ją rengia filatelistų draugija „Lietuva“. Parodos atidarymas bus balandžio 26 d., šeštadienį, 10 val. r. Tel. pasiteiravimui: 773-585-8649 (J. Variakojis).

◆**Lietuvos muzikos akademijos** absolventas muz. Ričardas Sokas nuo pat pirmųjų atvykimo į Čikagą dienų buvo pakviestas į Lietuvių operos meno vadovybę ir padėjo paruošti chorui ir solistams operas „Otello“, „Nora“, „Pilėnai“, „Perlų žvejai“. Šiais metais jis sutiko grįžti į Lietuvių operą ir jau padeda statant G. Verdi „Traviatą“, kurios spektaklis bus balandžio 27 d. Operos chorui reikalingi visų balsų dainininkai. Norinčius dainuoti operoje, kviečiame atvykti į Jaunimo centrą, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, kur penktadieniais nuo 7:30 val. v. vyksta choro repetitijos.

IŠ ARTI IR TOLI ...

◆**Aleksandro Kazickienės** lituanistinė mokykla organizuoja 1960-1990-ųjų diskoteką dideliems ir mažiems. Diskoteka vyks Grace Episcopal bažnytiniam komplekse, 573 Roanoke Ave, Riverhead NY 11901, vasario 9, šeštadienį, 7 val. v. Bilietas – rausvas kaspinėlis – suaugusiam – 15 dol., vaikui – 3 dol. Visos surinktos lėšos bus atiduotos Renatos, Gintaro ir Indrės Zinkevičių šeimai – Renatos gydymo nuo krūties vėžio išlaidoms padengti. Papildoma informacija: el. paštu: neilabaumilienne@hotmail.com arba tel.: 631-204-1329.

◆**Tradicinis Vasario 16-osios dienos minėjimas** įvyks 2008 m. vasario 17 d., 12:30 val. p. p., Šv. Kazimiero parapijos salėje (2718 St. George St., Los Angeles, CA 90027). Šventės pagrindinė kalbėtoja – Ieva Butkutė, Washington University studentė ir misijos „Sibiras“ dalyvė. Ji 2006 m. su kitais lietuviais jaunuoliais lankė tremtinių vietas Sibire ir papasakos tos kelionės išpūdžius. Šventės programa: 10:15 val. r. vėliavų pakėlimas parapijos kieme; 10:30 val. r. iškilmingos šv. Mišios; 12:30 val. p. p. minėjimas ir meninė programa.

PLC Socialinių reikalų skyrius vasario 10 d. organizuoja nuvažiavimą į Vasario 16-osios Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą, kuris vyks Maria gimnazijos salėje, Čikagoje.

Nuo PLC išvykstame 12:15 val. p. p. Kaina – 10 dol. asmeniui. Norint pasiteirauti ir užsakyti vietas, skambinti R. Kronui tel. 630-968-0184.

United A and B Lithuanian Club paaukojo laikraščiu 50 dol. auką. Dėkojame už Jūsų paramą.

Lithuanian Friends from Morristown, NJ atsiuntė 25 dol. auką. Labai ačiū.

Jolanta Sadauskas, gyvenanti **Chicago, IL**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu paaukojo mums 50 dol. auką. Labai dėkojame.

Albinas Smolinskas, gyvenantis **Orland Park, IL**, pratęsė „Draugo“ prenumeratą dar metams ir kartu atsiuntė 50 dol. auką. Nuoširdžiai Jums dėkojame.

Alvydas E. Arbas, gyvenantis **Racine, WI**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. auką laikraščiu paremti. Nuoširdžiai ačiū.

Prelatas E. Putrimas lankėsi Čikagos lituanistinėje mokykloje

Šeštadienį, vasario 2 d., Čikagos lituanistinėje mokykloje lankėsi Lietuvos vyskupų konferencijos delegatas užsienio lietuvių sielovados reikalams, PLB valdybos Sielovados reikalų ir Pietų Amerikos reikalų komisijų pirmininkas prelatas Edmundas J. Putrimas. Prelatas susitiko su lituanistinės mokyklos aukštesniųjų klasių mokiniais, kalbėjo su jais apie Švč. M. Marijos apsišvišimo Šiluvoje jubiliejinius metus ir jų šventimą ne tik Lietuvoje, bet ir visose JAV lietuviškose parapijose.

Nuotraukoje iš kairės: prelatas E. Putrimas, mokyklos direktorė Jūratė Dovilienė ir mokyklos dvasios vadovas kun. Antanas Gražulis, JS.

Jaunimo rekolekcijos Dainavoje

Kviečiame visą lietuvišką jaunimą nuo 14 iki 19 metų atvykti į Dainavos stovyklavietę rekolekcijoms „Būkite Dievo žodžio vykdytojai, o ne vien klausytojai!“

Atsitraukime nuo kasdieninio gyvenimo ir triukšmo, rimtai pamąstykime ir dvasiškai pabendraukime Dievo ir draugų būryje.

Paskirkite savaitgalį Kristaus Prisikėlimo šventės pasiruošimui – pakalbėkime ir suraskime būdus, kaip tyra siela priimti į savo gyvenimą besibeldžiantį Jėzų; pagalvokime apie savo sielos prisikėlimą, nes mes nesame laisvi nuo paklydimų, kad ir jaučiamės esą be nuodėmių. Paskirkime Gavėnios laikotarpį ne tik Dievo žodžių klausymui, bet ir būkime Jo žodžių vykdytojais – parodykime meilę savo artimui, darydami gerus darbus.

Rekolekcijų dvasios tėvas prel. Edmundas Putrimas, drauge su organizatore Birute Bublione ves savaitgalio programą, talkinant nuoširdiems, energingiems studentų vadovams. Patys vadovai bei dalyviai pasidalins savo tikėjimo išgyvenimais, gyvenimo patirtimi ir patars,

kaip kiekvienas gali pagilinti savo tikėjimą, priartėti prie Kristaus ir būti Jo rankos ir širdis šioje žemėje, dirbdami Jo vardu mūsų artimui. Vadovai įtrauks jus į gyvas diskusijas bei pratimus apie jaunimo kasdienes rūpesčius mokykloje, tarp draugų šeimoje.

Rekolekcijos prasidės penktadienį, kovo 14 d., 6 val. v. ir baigsis sekmadienį, kovo 16 d., 12 val. p. p.

Skaniai jus maitins visų gerbiamas kulinarijos meistras Jonas Korsakas!

Užsiregistruokite tuoj pat, bet ne vėliau kaip iki kovo 7 d. rašydami Linai Bublei el. paštu:

linusytc@comcast.net

Tel. pasiteiravimui: 248-538-4025. Vietų skaičius ribotas. Kaina – 75 JAV dol. Čekį išrašyti: Religious Aid-Youth Ministry ir su registracijos formom (rasite: **www.mesmas.org**) atsiųskite: 4415 Oak Grove, Bloomfield Hills, MI 48302.

Laukiame Jūsų Dainavoje!

Birutė Bublienė

Užsienio lietuvių katalikų jaunimo sielovados vedėja

Rekolekcijų, vykusių Dainavoje, dalyviai.